

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 61 • april 2017 • letnik XIV • ISSN -1581-7156

Utrinek z razstave otroških likovnih del pomurskih vrtcev v beltinskem gradu

Tudi letos so nas obiskali kurenti Etnografskega društva "Ježevka" in nam pomagali pregnati zimo

Najmlajši pevci in pevke iz Glasbene šole Murska Sobota med čudovitim nastopom

Mentorica Anica Crnkovič je z marljivimi članicami krožka tudi letos pripravila razstavo ročnih del

Na slovesnosti položitve vencev v spomin padlim ruskim borcem so govorniki poudarili, da je zgodovina del vseh nas

Utrinek iz Pomurskega lutkovnega odra - regijskega srečanja otroških lutkovnih skupin v dvorani Kulturnega doma Beltinci

Spoštovane občanke in občani

Že v prejšnji številki našega glasila Mali rijtar sem zapisal, da bomo v teh spomladanskih dneh očistili okrog svojih hiš, uredili vrtove in zelenice ter tako polepšali svoje domove. Seveda pa ti odpadki ne sodijo v okolico, ampak na ustrezna zbirna mesta. Tam se odpadki ustrezno obdelajo in tudi v skladu s predpisi odložijo. Kot je že bilo zapisano, narava in širša okolica pričakuje od nas kulturnega odnosa. Obenem pa obvarujemo in zaščitimo to, kar smo prejeli od naših prednikov in imamo v najemu od naših zanamcev.

To problematiko ponovno poudarjam, kajti pred nami je čas, ko bomo več preživeli zunaj zidov naših domov. Odpravili se bomo na sprehode, organizirane pohode, skratka aktivnosti, ki sodijo v zdajšnji letni čas. Lepo je videti urejeno okolico ne samo okrog hiš, ampak tudi ob poti skozi gozd, ob sprehajalnih poteh. Kar nekako z nelagodjem pogledamo na

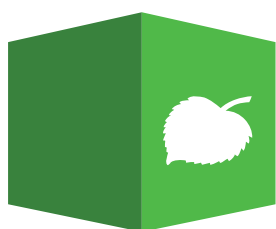
kup smeti in odpadkov, ki bi morali končati kje drugje, so pa malomarno odvrženi. Vse to pokaže naš odnos do narave. Pri tem je potrebno poudariti, da imamo v naši občini dobro organizirano zbiranje odpadkov. Deluje centralni zbirni center, v katerega lahko vsak pripelje kosovne odpadke. Zbiranje mešanih odpadkov, embalaže, bioloških odpadkov, steklovine, papirja deluje že veliko časa. Prav tako so nameščeni zbirni otoki v posameznih krajevnih skupnostih. Pa kljub temu je še veliko odvrženega v naravo, kot da nam je za vse prav malo mar. Nekaj časa je že kazalo, da smo zmanjšali število divjih odlagališč, ko pa se sprehodiš v okolici, pa vidiš, da temu ni ravno tako. Tudi inšpektorica medobčinskega inšpektorata ugotavlja, da se vedno znova pojavljajo nova divja odlagališča. Skušajmo rešiti, kar se še rešiti da, kajti narava se nam že maščuje za naše neprimerno ravnanje.

Prireditve na prostem bodo v naslednjih mesecih stalnica v naši občini. Glede na izkušnje prejšnjih let bo tudi v tem letu kar lepo število dogodkov. Tudi tu se nabere kar velika količina odpadkov, zato apeliram na vse prireditelje, da ustrezno poskrbijo za odvoz le teh. Prav tako je strožja zakonodaja, ki zahteva več dokumentacije in soglasij za odobritev prireditve. Zelo pomembno je, da se dogodki načrtujejo pravočasno in prične zbiranje vse potrebne dokumentacije. S tem se izognemo nepotrebnim slabim voljam in lahko prireditve mirneje pripravimo.

Želim vam prijetne spomladanske dni ter obilo dobre volje ob in na poteh v naravi.

Milan Kerman
župan Občine Beltinci

TISK in VEZENJE na MAJICE

tilia print

T I S K A R N A

Tekstil predstavlja eno največjih skupin promocijski artiklov. S potiskano majico ali kakšnim drugim tekstilnim izdelkom dosežemo veliko ljudi. Poleg tega ljudje radi dobijo v dar uporabne izdelke z dodano vrednostjo.

Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

velikonočni prazniki so minili, upam, da ste jih preživeli kar se da lepo v krogu svojih družin in prijateljev ter si v duhu velikonočnega sporočila nabrali novih moči za izzive, ki nam jih prinaša življenje. Svet, v katerem živimo, nam namreč ne vlija veliko optimizma, vendar pa upanja na bolje ne gre izgubiti.

Severni veter, ki je te dni dodobra ohladil ozračje in zlomil tudi marsikatero stoletno drevo, je naravo v bistvu tudi očistil vsega starega in odmrlega. Res je, da tako silnih vetrov v naših krajih nismo vajeni, se jih pa bomo očitno morali kar navaditi, saj so posledica globalnih klimatskih sprememb, ki pa jih je s svojim nevestnim delovanjem itak povzročil človek. Tudi ob svetovnem dnevu Zemlje, ki ga obeležujemo 22. aprila, se bo zagotovo veliko govorilo o rdečem alarmu, ki že nekaj let utripa nad

našim planetom zaradi vse hujšega onesnaženja in krčenja vitalnih virov preživetja. Končno bi se namreč morali zavesti dejstva, da Zemlja človeštva ne rabi, temveč človeštvo rabi Zemljo, saj je zaenkrat naš edini dom.

Da pa tokratne uvodne besede ne bodo le črnoglede, naj dodam, da le dan za svetovnim dnem Zemlje praznujemo svetovni dan knjige. Zgodovina knjige sega že šest tisočletij v preteklost, ko so nastale prve glinene tablice, ki so jim sledili papirusni in pergamentni zvitki, dokler niso na Kitajskem izumili papirja. Od takrat so knjige eden glavnih načinov razširjanja znanja in idej med ljudmi. V sodobnem digitalnem času so knjigi sicer napovedovali izumrtje, a se na srečo to ni zgodilo, raziskave celo kažejo na to, da je branost tiskane knjige spet začela naraščati.

Branje knjig pa marsikom pomeni

tudi najljubši način preživljanja prostega časa. Verjamem, da vas je tudi med bralci Malega rijtara veliko knjižnih moljev, zato vam tudi v pričujoči številki v branje ponujamo literarne vsebine, ki bodo morebiti še koga od vas spodbudile k pisanju. Sicer pa vas vse prijazno vabim k branju našega glasila, ki je tokrat nekoliko obsežnejše, kar pomeni, da se je v naši občini kar veliko dogajalo.

Obenem vam vsem čestitam ob prihajajočih praznikih, dnevu upora proti okupatorju in mednarodnem prazniku dela. Preživite jih kar se da prijetno in pustite v naravi čim manjši odtis.

*Za uredniški odbor
vaša urednica*

Simona Cizar

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila. Objavljenih člankov ne honoriramo.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Martina PERŠA (namestnica odgovorne urednice)
Jožica JAKOB, Genovefa VIRAG, Snežana BRAČKO

zbiranje materiala:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv Eko vrta,
Arhiv društva Dimek, Arhiv Vrtca Beltinci, Pomurec.com,
Dušan LEGEN, Tomo KOLEŠ, Judita ŠIŠKO, Marija ZVER

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

april 2017

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam prispevke za 62. številko, ki predvidoma izide 3. julija, posredujete **do petka, 16. junija 2017 v elektronski obliki** (do 3500 znakov), **s komentarji k fotografijam** in navedbo avtorja ter v **ustreznem formatu**.
Naš elektronski naslov: **malirijtar@beltinci.si**

Ravnanje z infektivnimi odpadki

Ali imate dnevno doma injekcijske igle, druge ostre predmete, krvav in ognojen obvezni material bolnikov? Kadarkoli jih boste hoteli odvreči, premislite, kako ravnati. Pa veste, kam z njimi? Saubermacher-Komunala vam nudi varno rešitev.

Infektivni odpadki so tisti, ki vsebujejo patogene mikroorganizme v dovolj veliki količini, da lahko le-ti povzročijo bolezen pri ljudeh. Prenos bolezni z odpadkov preko dihal in prebavil je skorajda izključen, obstaja pa možnost vnosa pri vbodih, vrezih in drugih poškodbah.

Infektivni odpadki spadajo med nevarne odpadke, zato je zelo pomembna osveščenost in izobraženost vseh, ki prihajajo v stik z njimi. Pravilno ločeno zbiranje, skladiščenje, prevoz in odstranjevanje infektivnih odpadkov je pomembno zaradi preprečevanja bolezni in varovanja okolja.

Infektivne odpadke delimo na:

- ostre (injekcijske igle, lancete, šivalni material, skalpeli in podobni predmeti, ki so bili v stiku z bolnikom) in

- mehke (krvav in ognojen obvezni material, okužen material za enkratno uporabo, brisače, rokavice ipd.).

Infektivni odpadki nastajajo v zdravstvenih organizacijah (bolnicah, ambulantah, zdravstvenih domovih, domovih za starejše...) in gospodinjstvih.

Da bi imetnikom infektivnih odpadkov iz gospodinjstev omogočili pravilno in varno ravnanje z njimi, v podjetju Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. v sodelovanju s Pomurskimi lekarnami izvajamo zbiranje infektivnih odpadkov iz zdravstva od fizičnih oseb.

Fizične osebe lahko pravilno zbirajo infektivne odpadke v namenskih 2 l posodah, ki so narejene iz trde plastike in se po uporabi neprodušno zaprejo. Uporabnikom omogočajo varno ločeno zbiranje in oddajo infektivnih odpadkov.

Namenske posode lahko kupite na sedežu podjetja Saubermacher – Komunala in v murskosoboških lekarnah Pomurskih lekarn.

Imetniki infektivnih odpadkov imajo z nakupom namenske posode možnost, da polno le-teh brezplačno oddajo:

- nasedežupodjetja Saubermacher – Komunala, Noršinska ulica 12, Murska Sobota,

- na sobotnih akcijah zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev, ki jih izvaja Saubermacher – Komunala,
- v lekarni, kjer je bila posoda bila kupljena in
- v občinskih zbirnih centrih za ločeno zbiranje frakcij, ki jih upravlja Saubermacher – Komunala.

Infektivne odpadke je prepovedano odlagati:

- med mešane komunalne odpadke,
- med druge nenevarne in nevarne frakcije in
- v naravo.

Prepovedano jih je splakovati v kanalizacijo.

Za dodatne informacije o ravnanju z infektivnimi odpadki nas pokličite na telefonsko številko 02 526 84 56 ali nam pišite na elektronski naslov info@saubermacher-komunala.si.

Tradicionalno pustno rajanje s kurenti

»V pustnem sprevodu hodi en mož,
s strašnim obrazom, v plašču iz kož.
Kurent, kurent hojlara, je najlepša
maškara ...

Z zvonci za pasom pleše do vrat,
ljubi otroci, ne se ga bat'.
Kurent, kurent hojlara,
je prijazna maškara ...

Prvi zvonec zazvoni,
sneg na gričih se stopi.
Ko odbije zadnji bam,
tudi mraza ni več k nam.
Kurent, kurent hojlara,
zima bo s teboj odšla.«

(Zvezdana Majhen, pesem KURENT)

Na pustni torek so nas, zdaj že lahko rečemo da tradicionalno, obiskali člani in članice Etnografskega društva »JEŽEVKA« iz Ptuja, v svojih značilnih opravah – kot koranti, z namenom preganjanja dolge in hladne zime iz naših krajev, vsem občankam in občanom pa so zaželeli čim več zabave, pustnih norčavosti, prijetnega počutja

v njihovi družbi ter ne nazadnje: dobro letino.

Etnografsko društvo "Ježevka" šteje 49 članov, od tega tudi nekaj otrok. Najbolj zvesti spremljevalci korantov društva so hudič, rusa in pokač. Da pa bi skupina bila še bolj raznolika in pestra, so medse povabili tudi ciganke. Sedež društva je v Mestnem vrhu 24, kjer so si iz nekdanje štale in zbiralnice mleka uredili prav prijeten društveni prostor, in le-tega so prav zaradi njegove preteklosti poimenovali kar "ježevkina štala". Društvo letos praznuje 17 let skupnega delovanja, soustanovitelj tega društva pa je Slavko KOLAR, tajnik društva ter hkrati tudi VIII. princ ptujskega karnevala.

Tudi letos so jih pričakali radovedni in veseli otroci Vrtca Beltinci in učenci OŠ Beltinci, ki so jih pozdravili z glasnimi vzkliki, kot bi pozdravili kakšne popularne pevce ali filmske igralce. Ko potem gledaš vse te otroške obraze, zvezdave očke, ki so migale sem ter tja in njihove čudovite, pravljlične pustne

kostume, spoznaš, kako srečni so in kako malo je potrebno, da so prešerne volje in tako razposajeni. Čokolade napolitanke, smoki, sok in bombončki pa so tega pustnega dne bili najboljši na svetu...tako sladki, omamni, da so kar kričali »po več«.

Koranti so po predaji poslanice župana Ptuja našemu županu nadaljevali svojo pot v Dom Janka Škrabana, obiskali pa so še krajevni skupnosti Bratonci in Lipa.

Popoldne so se pridružili maškaradi na parkirišču gostišča Zvezda v Beltincih v organizaciji TD Beltinci.

Veselimo se njihovih izvirnih kostumov tudi v prihodnje, saj po njihovem obisku vedno zelo hitro vzcvetijo zvončki in trobentice – prvi naznanilci pomladi.

Lilijana Bežan Horvat

Seveda tudi letos ni šlo brez skupinske fotografije. Kurenti v družbi župana in zaposlenih Občine Beltinci ter osnovnošolskih in vrteških otrok

Osrednja občinska proslava ob dnevu žena in materinsko starševskem dnevu

»Žena, mati, deklet – ta svet bi bil pust,
prazen in žalosten brez tebe!«

V petek, 17. marca 2017, smo se v kulturni dvorani v Beltincih na osrednji občinski proslavi spomnili vseh žena, deklet, mater in očetov.

Program so pripravili učenci in učenke in njihovi mentorji iz Glasbene šole Murska Sobota, zajemal pa je nastop pozavn, violine, roga, kitare, klarineta, zapela sta tudi otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, komorni zbor oddelka za petje, prikazana je bila komorna igra dveh glasbenic. Glasbeno šolo Murska Sobota obiskujejo tudi mladi iz naše občine in tako so se imeli priložnost pokazati in predstaviti v kvalitetnem programu, ki je navdušil vse prisotne.

Slavnostni govornik je bil župan Milan Kerman, ki je prisotnim povedal - citiramo:

V mesecu marcu se spomnimo mater, žena, deklet, babic, dedkov, spomnimo se staršev. Ni naključje, da je to ravno mesec marec. Prebuja se narava, nastaja novo življenje, z veseljem in radostjo sprejemamo to dejstvo. Starši enako kot narava za nove poganjke dajejo življenje svojim otrokom in skrbijo zanje. Starši dajejo otrokom vzgled, jih pripravljajo za jutri, za vse tegobe in radosti življenja.

Koliko veselja pripravi staršem novorojenček s svojim prihodom v družino iz tako dolgo varovanega materinega telesa! Še več srečnih trenutkov pa doživlja mati in z njo vsa družina ob uspehih in napredovanjih, ki jih otrok dosega. In kolikšna je bolečina staršev in solze ob eventualnih neuspehih, trpljenju otroka, bolezni, izgubi ali pa ob stranpoti, na katero otrok mogoče zaide. Pa vendar je vedno doma željen in pričakovan.

Mnoge družine doživljajo grozote tega sveta, kot so vojne, lakota, razpadle družine. Prizadeti so vsi člani družine. Trpijo starši, ker se zavedajo, da ne dajejo otrokom najlepšega, kar je

mogoče in sicer varno zavetje toplega doma, starševsko ljubezen. Posebej pa so prizadeti otroci, ki ne uživajo svoje mladosti v polni meri, ampak so izpostavljeni borbi za obstanek in golo preživetje. Tudi ti bi želeli svoje starše razveseliti s prijetnim stiskom v maminem naročju in ob očetovemu licu. Želeli bi živeti brezskrbno otroštvo, igr. Pa mogoče tega sploh ne poznajo, niti ne vedo, kaj to pomeni, kajti otroštvo preživljajo pod posebnimi pogoji. Mnogi od otrok niti ne poznajo svojega porekla...

Pa ne mislimo, da obstajajo takšni problemi samo na kriznih žariščih, čeravno jih je vsakodnevno več in so najbolj pereči. Tudi v starih in visoko razvitih demokracijah je ogromno revščine, tako materialne, še več pa duhovne. Živimo namreč v družbi, kjer je prvenstvena usmeritev pridobivanje materialnih dobrin. Vsi mislimo, da je to največja sreča. Šele pozneje pa se zavemo in ugotovimo, da temu ni tako, kajti tovrstna sreča nima notranje vsebine. Pa ne mislimo, da tega ni v naši najožji okolici. Mnogokrat je spoznanje o tem žal prepozno, kajti v tem času smo že padli na izpitu starševstva. Zamudili smo kot družina. Največkrat nismo imeli ali pa si nismo vzeli časa za pogovor, najhuje pa je, ker nismo ustrezno spremljali razvoja svojega otroka in preživeli dovolj časa z njim kot družina.

Mnogo režimov še obstaja v svetu, kar lahko vsakodnevno poslušamo v medijih, kjer je prisotna diskriminacija žena. Ženska se ne sme izobraževati, družbeno udeleževati in kar nam je mogoče nerazumljivo, ni ji dopuščeno niti opravljanje vozniškega izpita. Vse to se dogaja v naši družbi 21. stoletja, ko bi moralo biti razmišljanje popolnoma drugačno. Z žalostjo ugotovljamo, da se marsikaj od povedanega dogaja tudi pri nas.

Žene se skozi vso zgodovino borijo za enakopravnost. Bilo je veliko aktivistk, ki so uspele vsaj do neke mere spremeniti

Zaigral nam je tudi učenec GŠ M. Sobota
Ivo Prelog iz Beltince

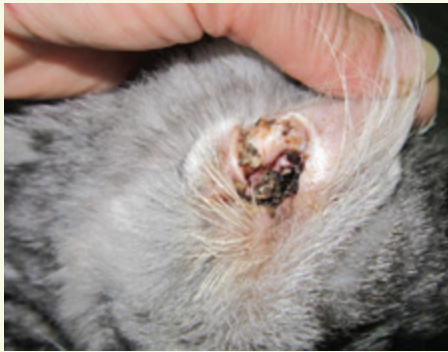
razmišljanje o manjvrednosti ženske. Prvič se je uradno praznoval praznik žena 19. marca 1910.

Še vedno pa poteka boj za enakopravnost, v nekaterih okoljih hitreje, drugje počasneje. Spoznavamo pa, da se ponekod proces obrača celo v nasprotno smer. V tem času nam to ne more biti v čast in ponos. Vsakodnevno lahko beremo o izkoriščanju žensk, nekaznovanih in celo nagrajevanih posilstvih, umorih. Razpad družin na boleč način je še posebna tragedija za žene, kajti prav one so tiste, ki branijo družino do konca, včasih tudi za izredno visoko ceno. Žena se s svojo vztrajnostjo bori za družino, za tisto osnovno celico družbe, ki edina lahko in mora vzgajati bodoče rodove in na kateri mora sloneti vsaka zdrava družba. Čeprav se želi spremeniti pomen in bistvo družine, le ta mora ostati in biti osnovna celica družbe. Edino na zdravi osnovni celici lahko temelji zdrava družba kot celota. Čas skupnega bivanja družine je kratek in se ne povrne nikoli. Izkoristimo vsak trenutek in izpolnimo svoje starševske dolžnosti!

Iskrene čestitke ob prazniku žena ter materinsko starševskem dnevu.

Lilijana Bežan Horvat

Čas zajedavcev je tu – kaj pa zdaj?

Hud primer ušesnih garij, ki jih je imela mala muca

Prihaja pomlad, ko sonce prebudi naravo. Iz zimskega spanja prilezejo tudi klopi, bolhe in drugi zajedavci, ki prinašajo tegobe nam in našim živalim. Na terenu pogosto naletimo na hude oblike zanemarjanj, ker se zajedavcev ni odstranjevalo. Zato večkrat v ta namen organiziramo akcije in pomagamo pri skrbi tako, da so naše živali spet zdrave in lepe.

Kateri so najpogostejši zajedavci?

1. Klopi: niso samo nadležni, ko se prisesajo na kožo in povzročajo srbenje,

ampak prenašajo tudi bolezni. Če žival ne zaščitimo pred njimi in se jih nabere na njenem kožuhu več, povzročijo tudi slabokrvnost.

2. Bolhe: razen tega, da povzročajo srbenje, prenašajo v živali tudi gliste. Odpravi se jih z ampulo ali tabletami (za pse). Živali razglistimo najmanj dvakrat letno.

3. Uši: najlažje prepoznamo uši na dlaki živali tako, da dlako pregledamo pri koži. Za uši je značilno, da so na dlako prilepljene majhne kroglice ali luske. Žival zaradi uši koža zelo srbi in si jo s praskanjem ranijo, zato se vname in okuži.

4. Garje: za garje pri živali je značilno, da se jim v ušesih nabere črna obloga, ki se sčasoma razširi po glavi. Zaradi njih živali zelo trpijo. Predvsem mladički pogosto umrejo. Opazimo, da stresajo z glavo, saj jih zelo srbi in boli. Zdravimo jih z ampulami, ki pomagajo tudi proti bolham, v ušesa jim dajemo kapljice.

Kako pomagati?

Najboljša zaščita so ampule, ki se jih nakaplja na zgornjem delu vratu ali tablete (za pse), ki se dobijo na veterinarskih postajah. Moramo biti pazljivi, da ne damo ampul, ki so namenjene za pse mačkam, ker so premočne. Pozanimamo se, kako dolgo učinkujejo in kako se jih pravilno nanaša. Poznamo še ovratnice, šampone in druge preparate.

Pomembno je, da žival redno negujemo. Spomladi živalim začne odpadati zimska dlaka, zato jih je potrebno še bolj pogosto česati oz krtačiti. Živalim, ki imajo dolgo dlako, se ta sprime v vozle, ki jim kožo zateguje, zato jih boli. Pod vozli se jim koža vname in okuži. Ko so vozli premočno sprijeti in se jih ne da razčesati, jih je najbolje odrezati. Zdaj, ko se bližajo topli dnevi, pa lahko našim kužkom privoščimo tudi kakšno kopianje, seveda, če jim to dogovarja.

Tamara Zupe, članica Društva za zaščito živali Pomurja

Lokalna akcijska skupina LAS Pri dobrih ljudeh 2020

V programskem obdobju 2014–2020 se izvaja pristop **lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost** (v nadaljevanju: CLLD), ki se sofinancira s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRP), Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju: ESRR) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (v nadaljevanju: ESPR). **CLLD** je nadgradnja do sedaj poznanega pristopa **LEADER**. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljeh lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja.

Cilj pristopa CLLD je **spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanja in ohranjanja delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij**. Poleg tega pa je **cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov**.

S pristopom CLLD se omogoča:

- izvajanje operacij (projektov), ki bodo s sinergijskimi učinki med drugim prispevale tudi k boljšemu socialnemu statusu družbenih

skupin, kot so mladi, ženske, brezposelni ali druge ranljive skupine,

- izvajanje operacij (projektov), ki povečujejo konkurenčnost poslovnega okolja, zmanjšujejo socialno izključenost, zagotavljajo enakomeren razvoj območij itd.

LAS Pri dobrih ljudeh 2020 predstavlja organizirano partnerstvo na območju občin: **Beltinci, Črenšovci,**

Dobrovnik, Kobilje, Lendava, Odranci, Turnišče in Velika Polana ter je sestavljena iz predstavnikov različnih sektorjev (10 članov iz javnega sektorja, 6 članov iz

Vodilni partner:
Društvo za trajnost virov SIENERGIA
Renkocvi 8 - 9224 Turnišče
T: +386 (0)2 538 16 63
E: info@las-pdl.si
www.las-pdl.si

ekonomska sektorja in 12 članov iz socialnega sektorja), ki s svojimi različnimi značilnostmi prispevajo k razvoju podeželja na inovativen način. **LAS se je ustanovila 21. 10. 2015 v Črenšovcih**, ko je 28 članov podpisalo **Pogodbo o ustanovitvi in delovanju lokalnega partnerstva Lokalne akcijske skupine LAS Pri dobrih ljudeh 2020 za programsko obdobje 2014-2020** na podlagi javnega poziva za oblikovanje lokalnih partnerstev in SLR za programsko obdobje 2014 - 2020, ki ga je objavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **Naloga LAS Pri dobrih ljudeh 2020 je učinkovito izvajanje Strategije lokalnega razvoja** (v nadaljevanju: SLR) za programsko obdobje 2014-2020 s pomočjo mehanizma CLLD ter s sredstvi sklada EKSRP in ESRR. Območje LAS obsega 319 km². **Predsednik LAS Pri dobrih ljudeh 2020** je gospod Anton Törnar, vodilni partner je Društvo za trajnost virov SI.ENERGIJA.

SLR je temeljni dokument za izvajanje pristopa CLLD na območju LAS. Izdelana je bila na osnovi zaključkov izvedenih delavnic, prejetih projektnih predlogov za umestitev v SLR in usmeritev nacionalnih strateških dokumentov. V SLR so opredeljena tematska področja ukrepanj, cilji, ukrepi za doseg le-teh, kazalniki in akcijski načrt. Strategija temelji na lokalnih razvojnih potencialih, definiranih problemih območja in izraženih potrebah, kot so jih opredelili lokalni prebivalci, ekonomske, javne in socialne interesne skupine, ki živijo in delujejo na območju LAS.

SLR predstavlja enega izmed pogojev za potrditev LAS ter pridobitev pravice do črpanja sredstev, namenjenih izvajanju pristopa CLLD v programskem obdobju 2014-2020. SLR LAS Pri dobrih ljudeh 2020 se bo v obdobju 2014-2020 **financirala iz dveh skladov in sicer iz EKSRP in ESRR**. Dne 12. 9. 2016 je LAS Pri dobrih ljudeh 2020 dobila **Odločbo o potrditvi LAS in SLR**. Z odločbo je LAS dobila pravico do koriščenja

sredstev za izvajanje podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« in sicer **758.775,36 EUR** za izvedbo operacij iz EKSRP sklada in **686.400,64 EUR** za izvedbo operacij iz ESRR sklada.

SLR se uresničuje preko javnih pozivov za izbor operacij za uresničevanje ciljev SLR na območju LAS Pri dobrih ljudeh 2020. V SLR so predvideni trije javni pozivi za vsak sklad in sicer v letu 2017, 2018 in 2020.

LAS Pri dobrih ljudeh 2020 ima trenutno objavljen javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev SLR na območju LAS Pri dobrih ljudeh 2020 v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev **ESRR**.

Namen javnega poziva:

Namen javnega poziva je izbor operacij, katerih rezultati prispevajo k uresničevanju SLR na območjih LAS Pri dobrih ljudeh 2020 v letu 2017 in sofinanciranje njihovih stroškov. Javni poziv se izvaja kot podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost in znotraj tega v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS dodelilo **Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo** v okviru **ESRR**.

Razpoložljiva sredstva za sofinanciranje:

Okvirna višina razpoložljivih sredstev za sofinanciranje znaša **411.840,38 EUR iz ESRR**.

Delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije sofinancirane iz **ESRR znaša 80%**.

Objava in rok vložitve predlogov operacij za sofinanciranje:

Javni poziv je bil objavljen 10. 2. 2017. Predloge operacij z vlogo na javni poziv je potrebno poslati **priporočeno po pošti** na naslov LAS Pri dobrih ljudeh 2020, Renkovci 8, 9224 Turnišče **do 9. 5. 2017** ali **osebno dostaviti** na

sedež vodilnega partnerja LAS, ki je v Renkovcih 8, 9224 Turnišče, v **ponedeljek, 8. 5. 2017 in v torek, 9. 5. 2017 med 8:00 in 14:00 uro**.

Obdobje upravičenosti stroškov:

Upravičeni stroški za izvedbo operacij, sofinanciranih iz ESRR, so stroški, ki so nastali po oddaji vloge v odobritev na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Na podlagi Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, so upravičeni tudi splošni stroški, nastali po 1. 1. 2014.

Informacije o javnem pozivu:

Po elektronski pošti: info@las-pdl.si

Po telefonu: 02 53 81 663, vsak delovnik med 08:00 in 14:00 uro.

Mobilna pisarna oziroma info ure LAS PRI DOBRIH LJUDEH 2020

Vodilni partner LAS Pri dobrih ljudeh 2020, Društvo za trajnost virov SI.ENERGIJA z namenom, da bo čim bolj dostopen potencialnim prijaviteljem na javni poziv LAS, **organizira tako imenovano mobilno pisarno oziroma info ure v prostorih občin z območja LAS Pri dobrih ljudeh 2020**. Info ure bomo izvedli v okviru odprtega javnega poziva LAS Pri dobrih ljudeh 2020 za ESRR sklad za vse zainteresirane prijavitelje. Info ure so namenjene individualnemu svetovanju za pripravo vlog na javni poziv na celotnem območju, tako da lahko zainteresirani pridejo na uro tudi na drugo občino, če so v času info ur na matični občini zasedeni. Da ne bo čakalne vrste, prosimo vse zainteresirane, da prehodno najavijo svoj prihod na e-mail: info@las-pdl.si ali po tel: 02 53 81 663.

Vljudno vabljeni!

Pripravila:

Ksenija Štefko Bognar

Strokovna sodelavka pri vodilnem partnerju LAS Pri dobrih ljudeh 2020

Društvo za trajnost virov

SI.ENERGIJA

Slovesnost ob polaganju vencev na spominsko ploščo padlim ruskim borcem za osvoboditev naše domovine in končanje krvave morije II. svetovne vojne

Namestnik ruskega vojaškega atašeya Sergej Banin v družbi župana Milana Kermana in predstavnikov soboške, tišinske in beltinske KO ZZB Evgena Emrija, Elizabete Zadavec in praproščakov

Člani in članice Združenja borcev za vrednote NOB, enota Beltinci skupaj z Mursko Soboto in Tišino, so se s predstavnikom Veleposlaništva Ruske federacije v Sloveniji podpolkovnikom namestnikom vojaškega atašeya Sergejem Baninom ter našim županom Milanom Kermanom, poklonili vsem žrtvam ob koncu druge svetovne vojne s položitvijo venca in rož ob spominski plošči pod železniškim mostom v Krajevni skupnosti Dokležovje. Tu je leta 1945 pri prečkanju reke Mure ter v bojih z nacističnim okupatorjem izgubilo svoje življenje več kot sto vojakov Rdeče armade.

Svečanosti se je udeležil tudi predstavnik Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije na Petanjcih Marjan Šiftar, ki prav tako skrbi in se trudi ohranjati spomin na zgodovinske dogodke in na našo skupno preteklost.

V programu so zapele ljudske pevke "Jesensko listje" iz Dokležovja, besede spomina sta prisotnim podala župan Milan Kerman in Evgen Emri, ki je podal kronologijo dogodkov ob reki Muri na tem zgodovinskem prostoru – citiramo:

Spoštovani!

Dovolite mi, da spregovorim nekaj besed,

posvečenim borcem Rdeče armade, ki so padli na naših prekmurskih tleh. Teh borcev je bilo za dva bataljona, krepko čez 1000. En bataljon je padel v bojih na reki Muri, drugi na fronti, ki se je raztezala na Goričkem vse do avstrijske Svete Ane.

Madžarski okupator, skupaj z Nemci, je poskušal zadržati Rdečo armado na Madžarskem, saj je zgradil velik obrambni sistem med Donavo in Dravo, imenovan MARGARETEN. Decembra 1944 je RA obkolila Budimpešto in šele po srditih bojih jo je osvobodila 13. februarja 1945. Konec marca je Rdeča armada, 57. korpus in 1. bolgarska armada, zlomila manjšo obrambno linijo v Veliki Komiži in krenila v Prekmurje, en del pa v Medžimurje. Fronta je potekala proti reki Muri od Središča ob Dravi mimo Štrigove proti reki Muri in na levem bregu Mure do Svete Ane v Avstriji. Iz Madžarske so prodirali na Hodoš: 26., 27. in 5. sovjetska armada, proti Kobilju 5. konjeniški korpus in iz Lentija 57. armada, ki se je razdelila v tri smeri: Dobrovnik, Beltinci, reka Mura in prek Lendave v Mursko Središče proti Čakovcu.

Rdeča armada se je pomikala ob reki Muri in se odločila, da na relaciji Dokležovje - Bakovci začne boj za

zasedbo Slovenskih goric, drugi del pa je šel v boje na avstrijsko mejo.

4. aprila so začeli vojaki RA obstreljevati nemške utrdbe ob reki Muri pri Veržeju, saj so nameravali prodreti proti Mariboru in zajeti umikajoče se Nemce. Spretno so postavili pontonski most, katerega je prešel več kot bataljon pehote z lahkim in težkim orožjem. Tankov jim ni uspelo prepeljati. Nemci so Muro močno obstreljevali s Kapele in Križevcev. Po težkih bojih je borcem 299. divizije uspelo ustvariti mostišče v gozdu pred Veržejem in prodreti na začetek Veržeja. Takrat so Nemci poklicali na pomoč rezervo, 35. polk 16. SS divizije s tanki. Rdeča armada se je morala umakniti. Rajši kot bi se predali Nemcem, so borci Rdeče armade, tudi neplavalci, šli čez reko, svoje dokumente izročali plavalcem, borcem v čolnih in umirali v valovih Mure. Iz boja se ni vrnilo okrog 420 vojakov. Pred ploščo tem junakom stojimo danes, da se poklonimo njihovemu spominu. Plošča bi se morala raztezati od Bistric do Petanjcev in Radgone. Pritrjena je na dokležovskem železniškem mostu. Ta bo stal in ostal večno in tukaj se poklonimo žrtvam, ki jih je odnesla Mura, mogoče v domovino, Črno morje.

8. aprila so Nemci sporočili, da so boji prenehali, toda Mura je krvavela še do 9. maja 1945.

Z minuto molka se poklonimo borcem za našo in njihovo svobodo. SLAVA JIM!

Predstavnik Ruskega veleposlaništva Sergej Banin se je zahvalil vsem, ki se trudijo, da zgodovina nikoli ne bo pozabljena. V znak spoštovanja in iskrene zahvale sta župan Milan Kerman in Evgen Emri prejela medalji Ruske federacije v Republiki Sloveniji.

Zgodovina je del vseh nas, zgodovine se ne smemo sramovati. Kar smo doživeli v preteklosti, ne sme oditi v pozabo. Naši predniki so se borili za to, da danes živimo svobodno. S ponosom v srcih in z iskrenostjo na obrazih moramo ta dejstva vedno znova podajati naprej našim zanamcem.

Lilijana Bežan Horvat

Na Otoku ljubezni obeležili svetovni dan zdravja

Generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je leta 1950 7. april določila za svetovni dan zdravja, vsako leto pa izpostavi tudi določeno temo. Letos je osrednja pozornost svetovnega dne zdravja posvečena opozarjanju na prepoznavanje, obravnavo in obvladovanje depresije, ki je najpogostejša duševna motnja sodobnega časa, ki pa je pogosto stigmatizirana. Aktivnosti ozaveščanja javnosti tako potekajo pod sloganom: »Spregovorimo o depresiji!«.

Obeleževanju svetovnega dneva zdravja se je že tradicionalno pridružil tudi Zavod za turizem in kulturo Beltinci in v čudovitem ambientu Otoka ljubezni v Ižakovcih k sodelovanju povabil društva in organizacije, ki v svoji dejavnosti promovirajo in spodbujajo zdrav način življenja: Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, RK Slovenije, OZ Murska Sobota, Prekmursko osteološko društvo, Pomurske lekarne, Društvo upokojencev Beltinci, ZRIRAP socialno podjetje Beltinci, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Turistično društvo *Büjraš* Ižakovci, Dom Janka Škrabana Beltinci, Vrtni center Kalia Beltinci in Klub bolnikov po možganski kapi Štrk Črenšovci. Za varnost obiskovalcev so skrbeli člani PGD Ižakovci.

Skupna vadba je vsem udeležencem dobro dela

Številne obiskovalce, ki so na prireditve od blizu in daleč prišli peš ali s kolesi, sta na začetku pozdravila župan občine Beltinci Milan Kerman in predsednik upravnega odbora ZTK Beltinci Nikolaj Szepessy, dr. med., o depresiji kot osrednji temi letošnjega obeleževanja dneva zdravja pa je spregovoril priznani slovenski strokovnjak, nevropsihiater Jože Magdič, dr. med..

V kulturnem programu so s prisrčnim programom nastopili otroci Vrtca Beltinci, enota Mlinček, veteranska folklorna skupina KUD Beltinci se je predstavila z novo koreografijo tradicionalnih prekmurskih plesov, za

presenečenje pa so poskrbeli pevci, združeni v kvintet Zvon, ki prihajajo iz Beltinec.

V nadaljevanju programa so udeleženske in udeleženci vseh starosti sodelovali še v skupni vadbi, ki jo je vodila naša dolgoletna sodelavka Metka Vlaj, višja fizioterapevtka.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za izkazano dobro voljo in udeležbo in upamo, da se vidimo tudi prihodnje leto. Do tedaj pa vam vsem želimo veliko zdravja in dobrega počutja.

ZTK Beltinci
Simona Cizar

Nagradna igra za prijavo na e-račune

V prizadevanjih za povečanje števila vključenih strank v prejemanje e-računa smo se v podjetju Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. odločili, da bomo vsakega novega uporabnika e-računa, katerega prijavo na e-račun bomo prejeli v spletno banko v času od 11. do 30. aprila 2017, nagradili s praktičnim darilom. Še enkrat pa opozarjamo, da ste lahko prejemnik e-računa le, če ste uporabnik spletne banke, kjer morate oddati tudi prijavo za prejemanje e-računov.

Okolju prijazen e-račun je izdan v standardni elektronski obliki skladno z zakonskimi predpisi in enakovredno zamenjuje račun v papirni obliki, ki ga s pošto prejmete vsak mesec. Na prejemanje e-računa se lahko prijavite tisti, ki že uporabljate spletno banko in to z oddajo e-prijave v vaši spletni banki v razdelku e-računi. V obrazcu spletne banke v polju »Referenčna številka« vpišete sklic na številko z zadnjega računa (13-mestno številko). Prosimo vas, da ste pri prijavi na e-račun pozorni tudi na to, da izberete svojega izvajalca, saj se nam pogosto zgodi, da dobimo v spletno banko prijave tistih uporabnikov, ki niso naše stranke. Le pisno ali elektronsko sporočilo, naslovljeno na naše podjetje oziroma izpolnitev obrazca v našem portalu za kupce za prijavo na e-račun ni dovolj. Prijava na e-račun tudi ne pomeni, da boste račun prejeli po elektronski pošti, ampak v vašo spletno banko.

Če je vaše odjemno mesto v Mestni občini Murska Sobota in so vam storitve ravnanja z odpadki zaračunane na računih podjetja Komunala, morate pri prijavi k prejemanju e-računa v vaši spletni banki izbrati podjetje Komunala in ne podjetja Saubermacher - Komunala.

Če želi e-račune v svojo spletno banko prejemati oseba, ki ni prejemnik računa v papirni obliki (torej, da se račun v papirni obliki ne glasi na ime tistega, ki bo v spletno banko dobival in plačeval račune), je potrebno izpolniti še obrazec »Soglasje k prejemanju računov v elektronski obliki«, ki ga najdete na naši spletni strani ali v portalu za kupce.

Želeli bi vas opozoriti, da naročilo na prejemanje e-računa še ne pomeni, da so odslej skrbi z mesečnim plačevanjem računov odveč in da bo storitev plačana avtomatsko z vašega transakcijskega računa. Po prejemu e-računa v vašo spletno banko morate še vedno le- tega oddati v plačilo - za razliko od trajnega naloga, kjer se odtegljaj izvede avtomatsko.

V želji, da bi bili okolju prijazni, se veselimo vaše odločitve za prejemanje e-računov.

Sprejeti sklepi iz 21. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 21. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 26. januarja 2017, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 225/VI:

Občinski svet Občine Beltinci je sprejel sklep, da točka AD 5 – Poziv k ponovnemu sklicu Sveta zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota s strani MO Murska Sobota v zvezi z razdelitvijo presežka iz prejšnjih let ostane na dnevnem redu 21. redne seje OS in se bo obravnavala.

Sklep št. 226/VI:

Občinski svet Občine Beltinci potrди dopolnjeni dnevni red 21. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci, tako da glasi:

1. Sprejem zapisnika 20. redne seje OS in realizacija sklepov 20. redne seje OS.
2. Odlok o proračunu Občine Beltinci za leto 2017 - druga obravnava.
3. Odlok o proračunu Občine Beltinci za leto 2018 - druga obravnava.
4. Ravnanje s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2017.

5. Poziv k ponovnemu sklicu Sveta zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota s strani MO Murska Sobota v zvezi z razdelitvijo presežka iz prejšnjih let.

6. Obravnava in sprejem nadomestnega sklepa o sprejemu Elaborata o oblikovanju cene storitve gospodarske javne službe - oskrba s pitno vodo v Občini Beltinci.

7. Pobude n vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.

Sklep št. 227/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme

zapisnik 20. redne seje s tem, da se v zapisniku popravi:

- Na prvi strani se pri predlogu svetnika Marka Viraga popravi vsebina AD 2 točke, ki pravilno glasi: za člana v Svetu zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota.
- Prav tako se na tej isti strani popravi, da je svetnik Marko Virag povedal, da pri točki 2 dnevnega reda ne bo sodeloval.

Sklep št. 228/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme dopolnjeni predlog Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2017 z vsemi prilogami.

Sklep št. 229/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme dopolnjen predlog Odloka o proračunu

Občine Beltinci za leto 2018 z vsemi prilogami.

Sklep št. 230/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2017 v predloženi vsebini.

Sklep št. 231/VI:

1. Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s pozivom MO Murska Sobota k ponovnemu sklicu Sveta zavoda Pomurske lekarne Murska Sobota in s sklepom MO Murska Sobota o razdelitvi presežka 2.000.000,00 evrov iz prejšnjih let.

2. Občinski svet Občine Beltinci nasprotuje predlogu, da se presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.000.000,00 evrov nameni za

sofinanciranje regijskega projekta Soboško jezero.

3. Občinski svet Občine Beltinci predlaga Svetu zavoda Pomurskih lekarn MS, da pristopi k oblikovanju delovne skupine za spremembo odloka o ustanovitvi JZ Pomurske lekarne.

Sklep št. 232/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme nadomestni sklep o sprejemu Elaborata o oblikovanju cene gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo v Občini Beltinci v predloženi vsebini in obliki.

Izvečka sklepov iz zapisnika 21. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Sprejeti sklepi iz 22. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 22. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 16. marca 2017, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 233/VI:

Potrdi oz. sprejme se dnevni red 22. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci:

1. Sprejem zapisnika 21. redne seje OS in realizacija sklepov 21. redne seje OS.
2. Seznanitev z Letnim poročilom Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2016 in podaja soglasja k Programu dela in finančnemu načrtu Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2017.
3. Seznanitev z Letnim poročilom javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Beltinci za leto 2016.
4. Seznanitev z Letnim poročilom javnega vzgojno varstvenega zavoda Vrtec Beltinci za leto 2016.
5. Seznanitev z Letnim poročilom o delu Medobčinskega inšpektorata v Občini Beltinci za leto 2016.
6. Seznanitev s Poslovnim načrtom (elaboratom) javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. za leto 2017 in imenovanje člana in

njegovega namestnika v skupščino javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o.

7. Podaja soglasja k ceni socialno varstvene storitve pomoč družini na domu in subvencioniranju te cene v letu 2017 v Občini Beltinci.

8. Sprejem prve dopolnitve Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2017.

9. Sprejem Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika za vrednotenje in sofinanciranje programov športa v Občini Beltinci za leto 2017.

10. Sprejem letnega programa športa Občine Beltinci za leto 2017.

11. Sprejem programa ukrepov za dodeljevanje finančnih spodbud za razvoj podjetništva v Občini Beltinci za leto 2017.

12. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.

13. Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci.

Sklep št. 234/VI:

Potrdi oz. sprejme se vsebina zapisnika 21. redne seje občinskega sveta v predlagani vsebini in obliki.

Sklep št. 235/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2016 in s Programom dela in finančnim načrtom Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2017 ter dal soglasje k Programu dela in finančnemu načrtu za leto 2017.

Sklep št. 236/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Beltinci za leto 2016.

Sklep št. 237/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom javnega vzgojno varstvenega zavoda Vrtec Beltinci za leto 2016.

Sklep št. 238/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom o delu Medobčinskega inšpektorata v Občini Beltinci za leto 2016.

Sklep št. 239/VI:

Sprejme se predlog svetnika Dejana Klemenčiča, da se pri sklepu o

seznanitvi s Poslovnim načrtom (elaboratom) JP CEROP d.o.o. doda nova točka sklepa, ki glasi:

Sprejeti sklep pa ne pomeni podaje mnenja po 6. alineji 13. člena Odloka o ustanovitvi JP CEROP in odločitve o zadolževanju po 7. alineji 13. člena JP CEROP.

Sklep št. 240/VI:

1. Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Poslovnim načrtom (elaboratom) javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. za leto 2017 in za udeležbo na 11. seji Skupščine podjetja CEROP d.o.o., ki bo izvedena 24. marca 2017 na predlog Odbora za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe Občinskega sveta Občine Beltinci imenuje župana Občine Beltinci, Milana Kermana, kot člana skupščine in višjo svetovalko II. v občinski upravi Občine Beltinci kot namestnico, z namenom, da glasujeta za sprejem Poslovnega načrta (elaborata) javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o. za leto 2017 v predloženi vsebini, vendar brez nakupa kapitalske naložbe radia Murski val d.o.o.

Sprejeti sklep pa ne pomeni podaje mnenja po 6. Alineji 13. Člena Odloka o ustanovitvi JP CEROP in odločitve o zadolževanju po 7. Alineji 13. Člena JP CEROP.

Sklep št. 241/VI:

Občinski svet Občine Beltinci daje soglasje k določitvi cene socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu, ki jo začasno na območju Občine Beltinci izvaja Dom starejših Rakičan in k subvencioniranju te cene v letu 2017 (z veljavnostjo od 01.03.2017 do 28.02.2018) v predloženi vsebini.

Sklep št. 242/VI:

Občinski svet Občine Beltinci v

predloženi obliki sprejme Prvo dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2017.

Sklep št. 243/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika za vrednotenje in sofinanciranje programov športa v Občini Beltinci za leto 2017 v eni obravnavi, s tem da se v prvem členu zapiše beseda članov in ne občanov, kot je narobe zapisano.

Sklep št. 244/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme s strani odbora za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti OS predlagani Letni program športa Občine Beltinci za leto 2017 v predloženi vsebini in obliki, s tem da se v besedilu letnega programa športa doda opredelitev, da imajo športniki stalno prebivališče v Občini Beltinci (6. točka programa).

Sklep št. 245/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme s strani Odbora za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe OS predlagani program ukrepov za dodeljevanje finančnih spodbud za razvoj podjetništva v Občini Beltinci kot sledi:

1) Za subvencije v gospodarstvo se v letu 2017 iz proračunske postavke št. 9044102140 – OU SUBVENCIJE V GOSPODARSTVO razpišejo sredstva v višini 35.000,00 EUR kot sledi;

a) Za ukrep SPODBUJANJE ZAGONA IN RAZVOJA PODJETIJ NA OBMOČJU OBČINE BELTINCI se v letu 2017 razpišejo sredstva v višini 15.000,00 EUR;

b) Za ukrep SPODBUJANJE ODPIRANJA NOVIH DELOVNIH MEST IN SAMOZAPOŠLOVANJA se v letu 2017 razpišejo sredstva v višini 10.000,00 EUR;

c) Za ukrep SPODBUJANJE

PROJEKTOV INOVACIJ se v letu 2017 razpišejo sredstva v višini 5.000,00 EUR;

d) Za ukrep SPODBUJANJE PROMOCIJSKIH AKTIVNOSTI PODJETIJ se v letu 2017 razpišejo sredstva v višini 5.000,00 EUR.

2) V kolikor v okviru sprejetih ukrepov za subvencioniranje iz proračunske postavke št. 9044102140 – OU SUBVENCIJE V GOSPODARSTVO predvidena sredstva za posamezen ukrep ne bodo v celoti porabljena, se preostanek teh sredstev lahko uporabi - prerazporedi za preostale sprejete ukrepe.

II.

1) Za spodbujanje razvoja projektov socialnega podjetništva se v letu 2017 iz proračunske postavke št. 9044102141 – OU SUBVENCIJE – SOCIALNO PODJETNIŠTVO razpišejo sredstva v višini 15.000,00 EUR, pri čemer se;

a) za podukrep INICIATIVE IN PILOTNI PROJEKTI razpišejo sredstva v višini 5.000,00 EUR,

b) za podukrep ZAGON IN RAST SOCIALNIH PODJETIJ pa sredstva v višini 10.000,00 EUR.

V kolikor v okviru proračunske postavke za Spodbujanje razvoja projektov socialnega podjetništva v Občini Beltinci v letu 2017 predvidena sredstva za posamezen podukrep ne bodo v celoti porabljena, se preostanek teh sredstev lahko uporabi - prerazporedi za preostali podukrep.

Izvedlečke sklepov iz zapisnika 22. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Telefonska številka: 040/800-694
E-pošta: drustvo.rec@gmail.com
Spletna stran: www.drustvo-rec.si

Razprodaja²

Stanje v panogi se na področju obnove, popravil in ponovne uporabe vedno bolj izboljšuje, ljudje postajajo vedno bolj ozaveščeni, kar se pozna tudi pri številu kupcev in drugih uporabnikov. Razlog prodaje teh izdelkov tako ni več le nizka cena, temveč tudi okoljska ozaveščenost in želja kupcev po unikatnosti.

Z namenom, da okoljsko ozaveščenost še bolj poudarimo, bomo organizirali **Razprodaje²** (Razprodaja na kvadrat). V okviru te javne prireditve lahko vsak posameznik, starejši od 18 let, prodaja svoje pohištvo in opremo za dom. Mi poskrbimo za vsa potrebna dovoljenja, vi pa se boste izkazali v vlogi prodajalca. Udeležba je brezplačna.

Prva Razprodaja² bo **25. 4. 2017 od 8. ure naprej** na ploščadi prodajalne Ledina v **Beltincih**.

Več informacij o Razprodajah² najdete na spletni strani www.drustvo-rec.si.

Vabljeni, da dan preživite v naši družbi.

Društvo za varovanje okolja – Rec, so. p.

Razprodaja² je del projekta Z organizacijo razprodaje² in spletno trgovino do domačih kupcev in globalnega trga. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Društvo za varovanje okolja - REC, socialno podjetje, Panonska ulica 26, 9231 BELTINCI
TRR pri Delavski hranilnici d.d.: SI56 6100 0000 7448 880, SWIFT BIC KODA: HDELSI22
Matična št.: 4062507000, davčna št.: 94282544
Nismo registrirani za namene DDV po 1. odstavku 94. člena ZDDV-1

brezplačna številka
080 13 22

REKRUTACIJA 2017

BELTINCI, 5. maj 2017

www.postanivojak.si

SLOVENSKA VOJSKA
PONOSNI NASE

Bibliobus – knjige v vsako vas

»Knjiga je darilo, ki ga lahko večkrat odpremo!«

Bibliobus Pokrajinske in študijske knjižnice iz Murske Sobote celo leto potuje po vaseh našega lepega Prekmurja in poskrbi, da mladi, otroci, starejši in tisti, ki prevoza do Murske Sobote nimate, lahko si izposodite knjižno gradivo na kar vstopno-izstopnih točkah v naši občini. Potujoča knjižnica, kot ji drugače tudi radi rečemo šteje preko 5.000 enot, gradivo pa ves čas dopolnjujejo novimi izdajami, tako da ste vedno na tekočem, kaj je novega na bralnih policah.

URNIK BIBLIOBUSA V OBČINI BELTINCI v prvem polletju 2017!

	PROGA 7	PONEDELJEK
GANČANI	10.00 – 10.40 (pri vrtcu Gančani)	2. , 16. in 30. januar,
LIPOVCI	10.50 – 11.20 (pri vrtcu Lipovci)	13. in 27. februar,
BRATONCI	13.10 – 13.45 (pri trgovini)	12. in 27. marec,
LIPA	14.00 – 14.40 (pri vaško-gasilskem domu)	10. in 24. april,
BELTINCI	14.50 – 16.00 (pri Domu Janka Škrabana)	8. in 22. maj, 5. in 19. junij.
	PROGA 8	TOREK
BELTINCI	7.15 – 7.50 (pri osnovni šoli)	3.,17. in 31. januar,
MELINCI	8.10 – 8.40 (pri vrtcu Melinci)	14. in 28. februar,
BELTINCI	8.50 – 9.30 (pri vrtcu Beltinci)	14. in 28. marec,
IŽAKOVCI	9.40 – 10.10 (pri vrtcu Ižakovci)	11. in 25. april,
DOKLEŽOVJE	10.20 – 11.00 (pri osnovni šoli)	9. in 23. maj, 6.in 20. junij.

Prepoznate ga po živih, pisanih barvah, ko bo prispel v vašo krajevno skupnost!

**GSM bibliobusa
041-382-895**

Lilijana BEŽAN HORVAT

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

Interreg
Danube Transnational Programme
coop MDD

**24 ur eksperimentalnih in ustvarjalnih delavnic, vodenih raziskovalnih sprehodov, terenskih popisov vrst, predavanj, dokumentarnih filmov, razstav ... ob naši reki Muri!
Za vse generacije in vse brezplačno!**

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Občina Veržej in projekt Interreg Danube Transnational Programme - coop MDD v sodelovanju z več kot 120 strokovnjaki in raziskovalci

9. -10. JUNIJA 2017 VABIJO V VERŽEJ, OB REKO MURO

na raziskovalni, izobraževalni in doživljajski dogodek, **za vse generacije in vse brezplačno!**

Lepo vabljeni!

Več informacij na http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=64&id_informacija=830

V sklopu tega dogodka je razpisan tudi **LITERARNI NATEČAJ: MURA – moja reka!**

Lepo vabljeni k ustvarjanju! Opišite in z besedami predstavite reko Muro, življenje in ljudi ob njej.

Kratek opis teme:

Reka Mura je naša zadnja velika reka, vzdolž katere lahko opazujemo naravno delovanje vode, z meandri in mrtvicami, obsežnimi poplavnimi gozdovi ter značilno kmetijsko kulturno krajino mokrotnih travnikov, mozaičnih polj

in vasi na robu poplavnih ravnin. Ti deli narave izstopajo v evropskem merilu in so dom številnih edinstvenih rastlinskih in živalskih vrst. Tudi ljudje ob Muri živijo z reko, njihovo sobivanje je bilo dolga stoletja samoumevno, kar se ne odraža le v ohranjeni naravi, ampak tudi v bogati kulturni dediščini.

Bodite ustvarjalni, opišite in z besedami predstavite reko Muro, življenje in ljudi ob njej.

Razpisni pogoji:

Pošljete lahko eno besedilo. Poslanih

del ne vračamo.

Besedilne vrste: prosti spis, pesem, črtica, esej, zgodba, pravljica, uganka ...

Oddaja izdelkov:

Literarne prispevke opremite z naslednjimi podatki:

- ime in priimek avtorja,
- organizacija,
- naslov (ulica, kraj, poštna številka),
- e-naslov in telefonska številka.

Prijava na literarni natečaj:

Literarna dela pošljite v Wordovi datoteki na naslov zrsvn.oemb@zrsvn.si in literarni prispevek skupaj s Prijavnico v pisni obliki na naslov **Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, »za natečaj – »MURA – moja reka!«, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor, najkasneje do 15. maja 2017.**

Priložena naj bo tudi izjava, da avtorice in avtorji soglašajo, da lahko organizator natečaja uporabi delo in omenjene podatke v namene natečaja (predstavitev, publikacija, objave ...).

Ocenjevanje izdelkov:

Literarne prispevke bo ocenjevala tričlanska strokovna komisija. Najboljše izdelke bomo nagradili s praktičnimi nagradami. Podelitev

nagrad bo potekala 9. junija 2017 v Veržeju na prireditvi dogodka »24ur z reko Muro«.

Prijavni obrazec najdete na spletni strani

http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=64&id_informacija=852 ali pa se obrnite na kontakt: zrsvn.oemb@zrsvn.si.

Pomurski športni festival 2017

Nogomet na milnici

Zorbing nogomet

Športno društvo Meteor Melinci letos zopet organizira največji športni dogodek v Pomurju – **Pomurski športni festival**. Odvijal se bo **od 26. 6. do 2. 7. 2017 v športnem**

parku Melinci. V tednu, polnem športa, rekreacije, tekmovanja, sodelovanja, druženja in zabave, pripravljamo različne turnirje: *v odbojki na mivki, v streetballu,*

nogometu, dodgeballu ter judu, tekmovanje v strelstvu in še veliko drugih športnih aktivnosti.

Seveda bo tudi letos nekaj zanimivih **športnih novosti**, med drugim tudi *kondicijski trening*, razgibali pa se boste tudi v *športnih plesnih ritmih*. Zagotovo vreden ogleda bo **nastop v svetu vodilne akrobatske skupine**.

Že sedemindvajsetič. bosta potekala **dnevno-nočni turinir v malem nogometu na travi in streljanje penalov**, našim **najmlajšim obiskovalcem** pa bomo vsak festivalski dan ponudili zanimive **delavnice in animacijske aktivnosti**.

Petek bo **koncertni dan**, ki bo ponudil odlično slovensko in hrvaško glasbo, v **nedeljo** pa bomo letošnji festival zaključili v narodno-zabavnih ritmih in veselem druženju.

Vse informacije lahko najdete tudi na spletni strani www.pomurskispornifestival.si in facebook strani *Pomurski športni festival*.

Pomurski športni festival letos od 26. 6. do 2. 7. v športnem parku Melinci. VABLJENI!

Danijel Škafar

Naših 15 let obstoja in 15 rallyjev

Za nami je 15 let delovanja. Januarja 2001 smo prišli na idejo, da ustanovimo društvo ljubiteljev starih koles z namenom, da ohranimo to etno kulturno dediščino in obenem tudi vzporedne aktivnosti. Ena izmed teh je organizacija rallyja s starimi kolesi. Začeli smo leta 2002 in letos bo to že 15. rally. Ob tem pa še kot začimba: postavitve vsakoletne razstave v grajskih prostorih, seveda z različno tematiko, kot tudi aktualizacijo dogajanj v tekočem letu.

Prvega rallyja se je udeležilo okrog 30 kolesarjev. Udeležba je naraščala in dosegamo že čez 200 udeležencev, kar je presežek nad vsemi, ki organizirajo podobne prireditve. Po našem vzgledu se je ta oblika srečanj razširila že po vsej Sloveniji in v tujini. Vsako leto smo udeleženci na rallyju v Koprivnici, Škofji Loki, Veliki Polani, Nagykanizsi na Madžarskem in drugod. Vabljeni smo na veliko prireditev doma v Prekmurju in po Sloveniji. Naj samo navržem, da smo lansko leto sodelovali kar na 19-ih prireditvah. Tudi letošnji program dela je obširen, tako da nam dela ne bo zmanjkalo. Seveda pa to zahteva veliko dobre volje in razumevanje naših članov, ki žrtvujejo svoj prosti čas in sredstva, saj se v glavnem največ aktivnosti odvija ob sobotah ali nedeljah.

»Dimeki« smo znani po vsej Sloveniji, zadnje čase tudi v tujini: Avstriji, Madžarski in Hrvaški. Naše poslanstvo je namenjeno izključno ohranjanju etnokulturne tehnične dediščine, druženju, prijateljevanju in širjenju srčne kulture. Smo odprti za vse, ki bi radi vse to delili z nami, ne glede na status, prepričanje, le dobra volja je potrebna.

Naj posvetim še nekaj besed letošnji osrednji prireditvi, 15. rallyju. Odvijal se bo 20. maja v Beltincih. Start bo točno ob 10.05 z grajskega dvorišča. Podroben razpis za 15. rally je bil objavljen že v prejšnji številki Malega rijtara. Pojavljajo pa se vseeno vprašanja, kot je: Kaj pa tisti, ki nimajo starega kolesa? Tudi ti so dobrodošli in zanje veljajo enaka pravila udeležbe, s tem, da se vozijo za skupino s starimi kolesi, kar pomeni, da ne silijo v

Udeleženci Dimekovih rallyjev so s svojimi kolesi prava paša za oči

ospredje. Prav tako so deležni vseh pogostitev na postankih, skratka vsega, kar je ponujeno na samem rallyju.

Letošnja proga bo potekala v smeri Beltinci, Gančani, Lipovci, Bratonci, Ižakovci - Otok ljubezni in nazaj v Beltince. Postanki bodo v Lipovcih in na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Zaključek z družabnim srečanjem in s kulturnim programom se bo odvijal na beltinskem grajskem dvorišču po rallyju.

V petek, 19. maja, pa bo ob 20. uri odprtje 13. razstave v beltinskem gradu. Letošnja razstava bo tematsko

posvečena 15. obletnici društva in 15. rallyju.

Lepo bi bilo, če bi se rallyja udeležilo čim več kolesarjev, pa tudi ostalih občanov, da bi nas po posameznih vaseh pričakalo čim več ljudi in nam na tak način izreklo dobrodošlico.

O podrobnostih vas bomo sproti obveščali preko medijev.

Avgust Farkaš
predsednik Društva »Dimek« Beltinci

Spremljevalna razstava vsakič postreže z zanimivimi zgodbami

Novice iz KS Melinci

Medgeneracijsko druženje ob izdelavi adventne in božične dekoracije

Člani odbora za družbene dejavnosti Sveta KS Melinci tudi v preteklem obdobju nismo počivali in smo se potrudili za vas pripraviti aktivnosti. Upamo, da ste na kateri od teh tudi sodelovali ali se je udeležili. Naj jih na kratko povzamemo:

- v nedeljo, 20. novembra 2016, smo pripravili srečanje za starejše krajanje, katerega so se

le-ti udeležili v lepem številu. Tiste, ki se zaradi bolezni srečanja niso mogli udeležiti, smo obiskali na domu;

- v petek, 25. 11. 2016, smo pripravili delavnico izdelovanja adventne in božične dekoracije, ki je potekala pod vodstvom Dubravke Skuhala iz Kalie Beltinci;

- v januarju in februarju smo skupaj s KUD Melinci poskrbeli za nekaj smeha. Tako smo gostili tri gledališke skupine in sicer KD Cven, Pozvačin Bistrica in Zgrebaši iz Pečarovcev;
- v soboto, 18. marca 2017, smo pripravili proslavo ob mednarodnem dnevu žena in materinskem dnevu. Po proslavi je sledilo druženje pozno v noč.

Odbor za družbene dejavnosti želi z aktivnostmi pritegniti čim več krajanov, predvsem v zimskem času. Prav tako je naša želja, da sodelujemo z družvi iz vasi in se tudi na ta način povežemo ter pripomoremo k kvalitetnejšemu preživljanju prostega časa. Veseli bomo vaših pobud in predlogov tudi v bodoče, zato vas vabimo k sodelovanju. O vseh dogodkih pa vas seveda sproti obveščamo na naši spletni strani.

Tina Zver Vlaj

Pomlad se je prebudila

*Drevesce posadimo, da zraslo bo drevo,
bo ptice privabilo in spet nam bo lepo.*

//Janez Bitenc/

Prijetni sončni žarki so nas zvalili v naravo, ki nas je očarala in pognala kri po žilah. Otroška igrišča so polna veselega vriska in rajanja otrok. Rumeni cvetovi regrata so prekrili travnike in obronke gozdov. Prvo pomladansko cvetje se je že usulo, sedaj nas je s svojim značilnim vonjem očaralo belo cvetje čerense, ki daje varno zavetje pticam. Nekatere so si že spletle gnezda in čakajo na čudežno moč - novo življenje mladičev. Vznemirjeni pričakujemo vrnitev ptic selivk, ki bodo dokončno naznanile pravo pomlad. Med grmovjem v nizki podrasti se šopirijo temno zeleni listi čemaža, ki imajo že nastavke belih cvetov. Na vsakem koraku nas narava preseneti in vzbudi v nas pravo pomladno prebujanje. Žal pa se med vsem tem

skrivajo nečedna dela brezvestnežev in kršiteljev, ki jim ni mar za čistočo, lepoto in neokrnjenost naše prelepe narave. Sprehajalci odkrivamo divja odlagališča, ki jih s svojim ravnanjem povzročajo ljudje, ki se ne zavedajo, da nam narava ni dana v trajno last, ampak jo moramo predati našim potomcem. O vsem tem bodo morale več narediti razne inšpekcijske službe in kaznovati kršitelje, saj jim verjetno samo kazen lahko pride do živega. V teh pomladnih dneh smo ljudje tudi pogozdovali svoje gozdove (v dogovoru z rajonskim logarjem). Tako smo ob delu uživali in poslušali ptičje petje: to je bil pravi pomladni koncert. Tudi v sadovnjaku je marsikdo posadil mlado sadno drevesce, saj nam letošnja huda zima ni prizanesla. Ob tem sem se spomnila zgodbe. Starčka so vprašali, zakaj

sadi jablano, saj ne bo dočakal njenih plodov. Pa jim je odgovoril: «Tudi moj oče in moj ded sta sadila drevesca, sadove teh dreves pa uživam jaz in uživata jih tudi vi.» Ljudje so ostali brez besed nad tem odgovorom, ki jim je dal misliti. Za drevesa pa je potrebno tudi skrbeti, jih negovati in obrezovati. Ko so še majhna, so res drevesca, ko pa zrastejo v višino in debelino, pa lahko postanejo zelo nevarna. Tako se dogaja tudi z našimi starimi topoli ob cesti, ki dajejo prijetno senco otrokom na igrišču. Zato so jih letošnjo pomlad lepo porezali in požagali nevarne veje. Toplo sonce je že naredilo pravi čudež, saj so suhe in neurejene krošnje postale nežno zelene. Vrane in srake si v njih že urejajo svoja gnezda. Lepo je pogledati urejeno okolico javnih ustanov, hiš, igrišč, postajališč... in srečati ljudi, ki polnijo koše s svojimi smetmi, da se le-te ne znajdejo v naravi. V tem času smo

imeli v občini tudi zbiranje nevarnih snovi, ki so jih Saubermaherjevi delavci zbirali tudi po KS. Še vedno pa se lastniki psov niso navadili, da bi za svojim hišnim ljubljencem počistili iztrebke (so tudi svetle izjeme). Zato bo potrebno še naprej ozaveščati ljudi in jih vključevati v čistilne akcije skupaj s šolo in vrtcem (tudi to smo letos pogrešali). Moramo pa se v naši KS pohvaliti s pridnimi in prizadevnimi javnimi delavci, ki na vsakem koraku skrbijo za red in urejeno okolje. Mislim pa, da niso dolžni čistiti in pobirati smeti, ki jih brezvestni ljudje mečejo vsepovsod. Opažam, da se velikokrat odrasli vpričo svojih otrok obnašajo tako, da so jim slab vzgled. Premalo se zavedajo, da se jim bo to početje prej ali slej negativno obrestovalo. Še veliko stvari me moti ob tem, kako se obnašajo nekateri, ki razmišljajo takole: «Pa kaj, saj to ni moje, bo že prišel nekdo in

pospravil, odmašil zamašen odtok pri vodovodnem koritu na pokopališču, ko vanj odvržem ovenelo cvetje in papir, ali pa ko vržem sveče v zabojnik za smeti, čeprav imamo na pokopališču kar dva zabojnika za sveče.» Dokler bodo nekateri razmišljali tako, se ne bo kaj dosti spremenilo, ker nočejo videti dobrih zgledov.

Naj končam z bolj vzpodbudno Bitenčevo pesmico:

Še rože posadimo, na gredah naj cveto,
metulje privabimo in spet nam bo lepo.
In sonce bo sijalo in sinje bo nebo,
bo zemlja z nami pela: «Zares nam je lepo!»

Če bomo vsi poskrbeli za našo prelepo naravo, nam bo zares lepo!

Marija Zver

Predsednica DPM Dokležovje

GEOHIŠA
geodetske storitve in posredovanje nepremičnin, d.o.o.

Vaš domači geodet

Panonska ulica 19, 9231 Beltinci

GSM: 051 378 037

info@geohisa.si www.geohisa.si

- UREDITEV MEJE
- PARCELACIJA
- GEODETSKI NAČRT
- ZAKOLIČENJE OBJEKTOV
- VRIS VODOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE (KATASTER KOMUNALNIH NAPRAV)
- VRIS OBJEKTA
- INŽENIRSKA GEODEZIJA
- ODMERE DOLŽINSKIH OBJEKTOV
- PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE
- SVETOVANJE

Šestošolci v beltinskem muzeju

Posebej zanimivo je bilo v lekarni

Učenci 6. razredov se prvič srečujejo s predmetom zgodovina, čeprav vsebine iz preteklosti že v nižjih razredih obravnavajo v okviru drugih predmetov. Pri pouku spoznavajo vrste zgodovinskih virov, mesta, kje in na kakšen način jih hranijo. Skupaj smo se odločili, da bomo obiskali najbližji - domači muzej v gradu v Beltincih, ki deluje pod okriljem ZTK Beltinci.

Učenci 6. razredov so se prijaviili v skupine, kajti obisk je potekal po pouku in potrebno je bilo uskladiti tudi druge obveznosti otrok.

Zgodovino Beltinec smo spoznavali že na poti v grad, saj smo se ustavili pri meščanski hiši dr. Sepesyja, kjer je bila nekoč lekarna in pokazali na prostor, kjer je v preteklosti stala sinagoga.

Vse dni nas je sprejela Jožica, ki nam je zelo strokovno, za otroke na primeren in zanimiv način razložila zgodovino gradu in plemiških družin, ki so živele v njem, posebno pozornost pa smo namenili zadnjim lastnikom gradu - družini Zichy. Ogljedali smo si grofičin salon, se pogovorili o sončni uri in namenu "Iledenice". Spoznavanje preteklosti Beltinec smo nadaljevali v lekarniškem muzeju, kjer smo si ogledali film o trahomu in razstavljene eksponate.

V parku smo s pomočjo postavljenih replik starih koles društva starodobnikov in ljubiteljev starih koles "Dimek" Beltinci spoznali razvoj kolesa kot prevoznega sredstva in namen društva. Ob koncu smo spoznali

še kratko zgodovino beltinske cerkve.

Učenci so se po ogledih čudili:

Mali park, kje, strelne line, eksotična drevesa, mali grad...

Na hodniku so kurili?

Tak je bilo mrzlo, ka je Mura zmrznila?

Takšna blagajna v lekarni?

To so tehtnice?

Beneški vodnjak pri cerkvi, nova cerkev, predganca, skriti rov od gradu do cerkve, tan gori so bili pri meši grofje? ...

V vseh razredih smo pri pouku naredili analizo. Pokazala je, da je bilo spoznavanje preteklosti na terenu več kot dobro. Kako zavzeto so učenke in učenci listali po zapiskih in jih posredovali sošolcem!

Hvala ZTK Beltinci za posluh, da domačim otrokom brezplačno predstavijo zbirke in jih tudi tako navajajo na to, da bodo obiskovali tudi druge muzeje, Jožici za res odlično vodenje in potrpljenje, sodelavki Simoni za pomoč pri spremstvu, nenazadnje tudi učencem za zelo primerno in lepo obnašanje ter izkazano vedoželjnost. Hvala, starši, za kakšen dodaten prevoz in prilagoditev družinskih načrtov.

Pri ogledih so se nam pridružili še nekateri učenci, ki so si izbrali zgodovino kot predmet, kjer bi radi dodatno širili svoje znanje.

***Učenci 6. razredov
z učiteljico Jelko Breznik***

Ustvarjali smo za mamice

Mesec marec je vsem ljudem zelo ljub mesec, saj se prebuja narava in nas obišče pomlad. Marec je posebni mesec tudi zato, ker se spomnimo naših mamic, žena in deklet. Zanje smo v 3. b razredu izdelali vazice s cvetočimi vejicami ter klobučke za shranjevanje šivank. S temi izdelki smo polepšali njihov praznik ter jim povedali, da jih imamo zelo radi.

***Učenci in učiteljica 3. b
Bernarda Fras***

Ljudski godci na obisku

Učenci tretjih razredov smo v okviru glasbene umetnosti spoznavali ljudsko glasbo. To se nam je zdelo zelo zanimivo, zato smo v petek, 24. 3. 2017, v okviru kulturnega dne povabili v šolo ljudske godce in ljudske pevke iz Beltinec. Ti so se našemu vabilu z veseljem odzvali. Godci so predstavili ljudska glasbila in nanje tudi ubrano zaigrali. Pevke so nam povedale, kako je nastala ljudska pesem, kako se prenaša iz roda v rod ter kakšne so ljudske pesmi. Občuteno so zapele nekaj pesmi. Nazadnje smo vsi skupaj zapeli. Gostom smo se zahvalili s šopki rož iz krep papirja.

Bilo je lepo in takšnih srečanj si še želimo.

Aktiv učiteljev 3. razreda

Tamburaška skupina KUD Beltinci je zaigrala in zapela tretješolcem

Prava banka ima vedno **prave rešitve.**

Začnite prejemati plačo ali pokojnino na NLB Osebni račun in izkoristite ugodnosti **NLB Start**:

- eno leto vodenja **NLB Klasičnega računa brez nadomestila**,
- **NLB Klikin** ali **NLB Klik** z enim identifikacijskim elementom **brez pristopnine**,
- kartica **NLB Visa** ali **NLB MasterCard** prvo leto **brez članarine**,
- 6 mesecev prejemanja **SMS-Alarm** o uporabi kartice **brez nadomestila**
- in še nekaj dodatnih ugodnosti.

Vabljeni v NLB Poslovalnico Beltinci.

Ponudba ne velja za stranke, ki so v NLB pred pokojnino že prejemale plačo.

Otroški parlament 2017

Marko Rengeo na 13. Pomurskem otroškem parlamentu v G. Radgoni

Letošnji otroški parlament je potekal na temo **OTROCI IN NAČRTOVANJE PRIHODNOSTI**.

Po razpravah v oddelčnih skupnostih so učenci predstavili svoje delo na Šolskem otroškem parlamentu (ŠOP) v mesecu decembru.

27. zasedanje Medšolskega otroškega parlamenta (MOP) je potekalo v mesecu februarju na OŠ Gornji Petrovci, ki sta se ga udeležila tudi učenca OŠ Beltinci Marko Rengeo iz 9. a in Lara Mesarič iz 9. c razreda. S svojim samozavestnim nastopom in argumentiranjem izjav sta požela bučen aplavz. Med osmimi predstavniki UE M. Sobota je bil za srečanje v pomurski regiji izbran tudi

Marko Rengeo.

V sredo, 22. 3. 2017, je bil v OŠ G. Radgona **13. Pomurski otroški parlament (POP)**, katerega so se udeležili predstavniki vseh pomurskih šol iz UE Lendava, Ljutomer, G. Radgona in M. Sobota. Marko je tudi tam odlično zastopal OŠ Beltinci. Njegova predstavitev je navdušila vse prisotne. Za izvirnost, domiselnost in komunikativnost mu je čestital tudi predsednik Društva prijateljev mladine G. Radgona in ravnatelj OŠ G. Radgona Dušan Zagorc. Marko je bil delegiran tudi kot eden od dveh predstavnikov Pomurja za 27. Nacionalni otroški parlament v Ljubljani (NOP).

V torek, 28. 3. 2017, je v Ljubljani potekal pripravljalni sestanek pred zasedanjem **27. Nacionalnega otroškega parlamenta**, ki bo predvidoma 29. maja 2017. Udeležili so se ga predstavniki 13 slovenskih regij. Pomursko regijo je poleg predstavnice iz OŠ Gornja Radgona zastopal tudi **Marko Rengeo iz 9. a**, učenec OŠ Beltinci. Dopoldne so preživeli sproščeno v medsebojnem spoznavanju in izmenjavi mnenj, v regularnem delu pa so izvolili delovno predsedstvo. Marko je s svojim prepričljivim nastopom spet osvojil veliko simpatij in zaupanja, saj so mu zaupali pomembno vlogo, vlogo predsednika Nacionalnega otroškega parlamenta. Sestava delovnega predsedstva je torej taka:

Predsednik: Marko Rengeo (Pomurje)
Člani: Matija Radež (Dolenjska), Edvina Dedič (osrednja Slovenija), Patricija Pogorelčnik (Koroška) in Kaja Petrovič (Ptuj)

Ponosni smo na našega učenca Marka Rengea, da bo kot predstavnik pomurske regije predsedoval **27. Nacionalnemu otroškemu parlamentu**. Iskreno mu čestitamo in mu želimo dober nastop ter konstruktivno razpravo v slovenskem parlamentu 29. 5. 2017.

Nada Forjan

Podjetnikom prijazen računovodski servis

PRO KONTO

- računovodske storitve
- kadrovske storitve
- poslovno, finančno in davčno svetovanje
- administrativne storitve

info: **031-576-596**

www.prokonto.si

Angela Mesarič Tinev s.p., Lipovci 100 B, 9231 Beltinci

E-mail: angela.tinev@siol.net

70 let vrtca v Beltincih

V Beltincih letos praznujemo 70 let delovanja organizirane predšolske vzgoje in 20 let delovanja samostojnega zavoda Vrtec Beltinci. Praznovanje obeh obletnic obeležujemo z več prireditvami, ki potekajo pod skupnim geslom »**Bili smo in smo še danes – otroci!**« Sodelujejo zaposleni celotnega zavoda, vseh 6 enot (Bibe Beltinci, Sonček Dokležovje, Sodček Gančani, Mlinček Ižakovci, Slamica Lipovci in Cigelček Melinci).

3. februarja 2017, v dneh pred slovenskim kulturnim praznikom, smo pripravili razstavo otroških likovnih del pomurskih vrtcev v beltinskem gradu. Vrtec Beltinci je namreč razpisal likovni natečaj, na katerega se je prijavilo 22 pomurskih vrtcev. Strokovna komisija je izbrala tri najboljše izdelke, ki so bili nagrajeni z otroško predstavo Petelinje in pavje v izvedbi vzgojiteljic Vrtca Beltinci, likovni izdelki iz vseh vrtcev pa so bili razstavljeni. Vsi sodelujoči vrtci so prejeli še zahvalo za sodelovanje.

V začetku aprila smo za otroke iz občine Beltinci (za tiste, ki so v vrtec vključeni in za tiste, ki niso) prav tako pripravili predstavo avtorice Bine Štampe Žmavc v izvedbi vzgojiteljic Vrtca Beltinci. V Kulturnem domu v Beltincih je bila predstava na oder postavljena trikrat, gostovali pa bomo v nekaterih pomurskih vrtcih in predstavo v maju odigrali tudi v humanitarne namene.

Vsak oddelek je v sklopu svojega programa v tem šolskem letu načrtoval in izvajal tematski sklop o tem, kakšen je bil vrtec nekoč. Zato smo pripravili srečanja z nekdanjimi sodelavci vrtca, ki so prišli v oddelke z namenom, da so otrokom pričarali delček takratnega dogajanja.

26. maja 2017 bo v Kulturnem domu v Beltincih osrednja prireditev – slavnostna akademija ob 70 - letnici obstoja vrtca in 20 - letnici samostojnega zavoda Vrtec Beltinci. Pripravili bomo bogat kulturni program. S prireditvijo se želimo zahvaliti vsem, ki so pisali zgodbo vrtca v Beltincih skozi čas.

Ob tej priložnosti bomo pripravili foto razstavo, nastalo po kroniki vrtca - ta je namreč napisana in ohranjena vse od

Utrinek z odprtja razstave otroških likovnih del pomurskih vrtcev

leta 1947 naprej. Razstava bo na ogled v avli kulturnega doma na dan osrednje prireditve.

Po kroniki vrtca bomo izdali pravljično za otroke in zbornik, v katerem bomo predstavili pomembnejše dogodke v zgodovini vrtca in naše trenutne aktivnosti.

1. junija bo na igrišču vrtca prireditev, namenjena otrokom. Praznovali bomo vrtcev rojstni dan, kot se za takšno praznovanje spodobi. Priredili bomo žur – zabavo za otroke s presenečenjem. Dogajanje je v polnem teku, aktivni smo vsi zaposleni. Opravili smo pregled zgodovine vrtca in se s hvaležnostjo spomnili vseh naših prednikov, ki so jo ustvarjali, predvsem pa, da so vse to skozi čas tudi zapisali in ohranjali. Res smo lahko srečni, da so bili del zgodbe z imenom Vrtec Beltinci.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem sodelavcem Vrtca Beltinci. Brez njih si ne predstavljam izpeljave zgoraj naštetih aktivnosti, niti opravljanja svojega poslanstva – vodenja Vrtca Beltinci. Verjamem v svoje sodelavce in jim želim veliko uspehov pri delu tudi v bodoče.

Za dobro sodelovanje in soustvarjanje dogajanja in življenja vrtca iskrena hvala tudi staršem naših otrok iz vseh enot.

Brez dobrega ozadja naše

ustanoviteljice Občine Beltinci, ne bi zmogli skozi vsa desetletja. Kot skrbna mati je poskrbela, da delamo in bivamo v kvalitetnih prostorih, ki so bili v preteklih letih temeljito prenovljeni. Otrokom so stavbe prijazne, nam zaposlenim pa nudijo možnost kvalitetnega opravljanja svojega poslanstva. Občina tudi redno pokriva svoje sprotne finančne obveznosti do vrtca.

Iskrena hvala županu Milanu Kermanu, ki nam vedno prisluhne in nam stoji ob strani, prav tako vsem članom občinskega sveta, sodelavcem občinske uprave, članom sveta zavoda in drugim, ki so kakor koli povezani z nami.

Življenje teče dalje. Ob okroglih jubilejih se ustavimo, pogledamo nekoliko nazaj, nato pa že snujemo načrte za prihodnost. Tudi pri nas je tako. Ciljev in želja je veliko. Želimo si, da bi jih zlahka realizirali.

Vrtcu Beltinci ob obletnici želim vse dobro. Naj se njegova pot nadaljuje tako, da bo svet poln odgovornih in pravih ljudi, ki bodo s ponosom dejali: »Ko smo bili mali, smo obiskovali vrtec v Beltincih.«

Martina Vidonja
ravnateljica

Folklorniki v vrtcu

Skupaj smo zaplesali Ob bistrem potoku je mlin

Kot obogatitveno dejavnost v vrtcu Beltinci izvajamo folklorno dejavnost, ki jo obiskuje 14 otrok pred vstopom v šolo. Mentorici Tanja Zver in Monika Tkalec otrokom predstaviva igre, ki so se jih igrali naši stari starši (ristanc, belo letalo - gnilo jajce, bela lilija, potujemo v Jeruzalem...), izštevank (En kovač, Križ - kraž), plese, ki so jih

plesali nekoč (Marko skače, sotiš, po zeleni trati, ob bistrem potoku...). Letos smo se prijavi na območno srečanje folklornih skupin v Pomurju, ki ga organizira JSKD. Srečanje je bilo 31. 3. 2017 v OŠ Beltinci. Prijavil se je še vrtec Tišina in štiri osnovnošolske skupine iz OŠ Beltinci.

Predstavili smo se z odrsko postavitvijo

Ob bistrem potoku (avtorica Tanja Zver). Otroci so se igrali ob potoku in metali kamne. Z izštevanko Mlinček so določili skupino, ki se bo pridružila nasprotni skupini. Ko so se združili, so skupaj zaplesali ples Ob bistrem potoku je mlin, ki je bil poenostavljen in prilagojen glede na zmožnosti vrteških otrok. Po plesu so zapeli še pesem Mlinček se že vrti, nato pa vsi skupaj odhiteli domov, pri tem pa preskočili potok, da se ne zmočijo.

Otroci ob igri in plesu uživajo, se sprostitjo in so zadovoljni. Radi hodijo k folklorni dejavnosti in so navdušeni nad nastopi, saj si takrat oblečejo folklorna oblačila, ki se jim zdijo super. Kot vsako leto bomo tudi letos sodelovali pri povorki na folklornem festivalu v mesecu juliju.

Zapisala Tanja Zver

Petelinje in pavje ali kako se iz prepira lahko zgodi tudi prijateljstvo

Ustvarjalke predstave po uspešni premieri

Vzgojiteljice Vrtca Beltinci smo ob 70 - letnici njegovega delovanja pripravile otroško gledališko igro Petelinje in pavje po istoimenski knjižni predlogi pisateljice Bine Štampe Žmavc, izdani pri založbi Ajda. Likovno jo je opremila Ana

Razpotnik Donati. Zapisane besede smo preoblekle v nov »gvant« in pravljici, ki je povedna že sama po sebi, dodale nov smisel.

Bina Štampe Žmavc je večkrat nagrajena in predvsem plodovita

slovenska pisateljica, pesnica in prevajalka, katere poseben svet predstavljajo pravljice. Takšne, ki v iskanju dogodivščin na najdejo konca, pa tudi one druge, ki razlagajo življenjske resnice in se v svoji podobi približujejo basnim. Njena beseda teče mehko, a ne naveličano, prežeta je s sicer običajno sporočilnostjo, pa vendar povedana na drugačen, celo humoren, a nikakor glumaški način. Zaradi vsega tega enkrat prebrana pravljica ostaja na policah mamic in otrok, tudi vzgojiteljic. In zaradi tega smo se vzgojiteljice iz beltinskega vrtca odločile za igro, ki bo tako zapisane besede morda poudarila še bolj.

Petelin in pav sta vsak po svoje sinonim za ponos in ta jima seveda ne dopušča, da se eden drugemu podredita, pa četudi gre za tako banalno stvar, kot je ta, kdo bo prej prečkal most. Splet drugih dejavnikov ju naposled

vendarle pripelje do spoznanja, da lahko s skupnimi, prijateljskimi močmi naredita več, kot bi sicer in...prečkata most.

Dialogi pava in petelina so od samega začetka zanimivi, drugačni morda tudi v tem, da so zbadljivi, vendar le toliko, kot so v vsakdanjih situacijah in niso žaljivi, saj zbadljivke dialog le popestrijo.

Ustvarjalke igre smo uživale tudi med njenim nastajanjem in upam, da smo zapisano resnico iz pravljice Bine Štampe Žmavc vendarle po svoje »skrile v žep« slehernega obiskovalca predstave – majhnega ali velikega. Končno gre za resnico, ki se dotika ljudi vseh starosti.

Hvala vsem - igralkam, hišniku, ravnateljici, založbi, Zavodu za turizem in kulturo, vsem, ki ste nam tako ali drugače pomagali in najbolj seveda vsem Vam, ki ste si igro ogledali.

Barbara Rehn Rous

Želimo ostati zdravi

*FIT, FIT, FIT,
GREMO NA KOLO
ALI NA DREVO,
ŽIVETI ZDRAVO JE LEPO.*

V letošnjem letu posvečamo pozornost ob svetovnem dnevu zdravja, ki ga tudi v enoti Gančani obeležujemo 7. aprila, dejavnostim, ki so za otroke spodbudne in prijetne. Koristne dejavnosti za otroke so hoja, tek, kolesarjenje, rolanje ... Veliko se pogovarjamo, otrokom prisluhnemo in jih slišimo, kajti takrat se čutijo razumljene in sprejete. Izvajamo različne dejavnosti in tehnike sproščanja, ki vplivajo na otrokovo dobro počutje. V našem vrtcu je že utečeno, da v okviru tega dneva izvajamo tudi » dan brez avtomobila ». Pri tem osveščamo starše in otroke o pomenu zdravega življenja, o aktivnem

življenjskem slogu in o uporabi okolju prijaznih prevoznih sredstev. Zavedamo se, da so telesna dejavnost, zdravje in kakovost življenja

medsebojno povezani in prispevajo k našemu zdravju.

Vesna Horvat

tiliaprint

T I S K A R N A

- kartonaža • vezenje
- graviranje • servirni sladkor

PONUDBA OGLAŠEVANJA V GLASILU MALI RIJTAR

Velikost oglasa	Cena
1/8 strani	30 €
1/4 strani	55 €
1/2 strani	100 €
1 stran	180 €
zunanja zadnja stran	250€

Cene ne vsebujejo DDV (22%)

Oglas nam lahko posredujete v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976
www.tilia-print.com

Druženje z babicami, prababicami, dedki in pradedki

Naučili smo se tudi, kako se nabrusi kosa

Vrtec Beltinci letos praznuje 70. rojstni dan, zato smo tudi v naši enoti Melinci načrtovali sklop »Bilo je nekoč«. Otrokom smo želeli približati oz. oblikovati osnove za dojetje zgodovinskih sprememb. Skupaj smo si izdelali časovnico in otroci so lahko spoznali, da se ljudje in okolje, družba in kultura s časom spreminjajo. V

sklopu projekta »Bilo je nekoč« smo v vrtec povabili babice, prababice, dedke in pradedke. Povabilu se je odzvalo 21 babic, prababic in dedkov. Z veseljem smo prisluhnili izkušnjam in dogodkom iz preteklosti. Pokazali so nam predmete, ki jih hranijo na podstrešju, večšine in igre, ki so se jih igrali nekoč. Babice so se posebej

potrudile in nam prinesle različne dobrrote, ki so jih pekli in jedli nekoč. Otroci so bili navdušeni – še posebej nad »belo pašteto« - zaseko; tako so jo namreč oni poimenovali. Prababice so pokazale tudi različna ročna dela. Ena izmed babic je v vrtec prišla oblečena v oblačila, ki so jih nosili nekoč ter nam jih tudi predstavila. S sabo je prinesla tudi pütro in nam razložila, da so s takimi vrči nekoč nosili vodo. Otroci so se razveselili tudi majhnih piščančkov, ki so bili puhasti kot kepice in so dan preživel v naši družbi. Posebej zanimive so bile različne zgodbe, ki so jih pripovedovali. Z velikim navdušenjem smo jih poslušali. Za konec smo na igrišču še žagali drva na t.i. konju. Dedek nam je pokazal tudi, kako so nekoč s koso kosili travo. Bilo je čudovito druženje in nepozabno doživetje.

Vzgojiteljici

**Metka Sobočan in Tamara Mesarec
oddelek 3-6 let**

Srečanje z dedki in babicami

*Dedek in babica, dober dan!
Vi ste danes prišli k nam,
da se z nami veselite in spomine na
otroška leta obudite.*

V sredo, 29. 3. 2017, je bil dan, ko smo v Vrtcu Beltinci pripravili srečanje z našimi dedki in babicami. Navado takih srečanj smo iz jesenskega prenesli na spomladanski čas in tako s tem zaključili družinsko obarvan mesec marec.

Na začetku smo se pogovarjali o mamicah, atijih ter o družini, potem pa smo risali in lepili svoja družinska drevesa. A ni lepšega zaključka, kajti če ne bi bilo naših babic in dedkov, potem ne bi bilo tudi nas, kajne?

Vsi oddelki so se predstavili našim dedkom in babicam s kratkim, a za nekatere prvim javnim nastopom.

Tako so najmlajši otroci v starosti 1 - 2 let in 1 - 3 let zaplesali na melodijo »Tu tu po cesti« in za svoj nastop poželi

največji aplavz. Potem so sledile "Peričice" otrok od 2 - 3 let, nadaljevali smo s plesom »Račk« otrok 3 - 4 let. Otroci skupine 4 - 5 let so zapeli »Babici in dedku«, otroci skupin 3 - 6 let in 5 - 6 let pa so z deklamacijami o dedku in babici in s pesmijo »Mùja se je ženila« ter plesom končali otroški del programa.

Srečanje so popestrile ljudske pevke Večernice s svojim nastopom, na koncu pa je zvok harmonike pradedka Viktorja Tkalca povabil vse prisotne k skupnemu rajanju.

Malčki iz vrtca so že dopoldne za svoje dedke in babice pripravili »malo posladkanje«, zato je sledilo druženje in igra. Kot pravijo verzi na začetku, je bilo to obujanje spominov babic in dedkov ter ustvarjanje prvih spominov naših malčkov. Le zakaj so otroci videli solze v očeh svojih starih staršev?

**Zdenka Mujić, Vrtec Beltinci,
enota Bibe Beltinci**

Razmišljanje otrok o vrtcu

V letu, v katerem Vrtec Beltinci praznuje 70 let, so dejavnosti skozi celo leto načrtovane tako, da starosti otrok primerno obeležimo tako visoko obletnico.

V skupini otrok od 5-6 let so vzgojiteljice otroke spodbudile h kritičnemu mišljenju po metodi De Bono. Metodo šest klobukov razmišljanja je ustvaril Edvard de Bono, zdravnik in klinični psiholog. De Bono nas spodbuja k razmišljanju - oblikovanju rešitev in ne presoj. Na stvari je po njegovem potrebno gledati skozi različne oči - klobuke. Barva klobuka predstavlja simbol vrste razmišljanja. Šest barv klobukov: rdeča, bela, rumena, črna, zelena in modra nas vodijo do vprašanj kaj čutimo, kje vidimo težave in kje rešitve in ideje.

Otroci so razmišljali in odgovarjali na vprašanja o vrtcu na podlagi barve klobuka.

Modri klobuk: Kako ti razmišljaš o vrtcu?

V vrtcu je dobro, ko rišem, ko se igram in nisem bolna. Lepo je, ker se igramo s kockami, v koticikih...

Rdeči klobuk: Kako se počutiš v vrtcu?

Meni je lepo, ko kuham. Dobro je, ker se rada špilam in igram spomin. Dobro je, če mi nihče ne nagaja. V vrtcu me ni strah.

Beli klobuk: Kaj lahko poveš o vrtcu?

Naš vrtec se imenuje Bibe; rumeni in beli je. Veliko se igramo. Otroci so tam pridni. V vrtcu se špilamo,

Pomodrovali smo o vrtcu...

zlagamo kocke, lepimo, hodimo ven. Imamo jutranji krog, gledamo svet na zemljevidu.

Rumeni: Kaj se ti zdi dobro v vrtcu?

Vrtec je igralnica z otroki, kuharji, pa vzgojiteljice so tam, pa računovodja.

Lepo je, ka sigdar idemo v telovadnico pa plešemo, barvamo, obiske imamo - ka nas tudi oni kaj naučijo. Meni je najlepše, kda se lovimo, kda se idemo skrivalnice ter igrico Človek ne jezi se. Všeč mi je, ko jemo pohane bedrce in da imam dosti prijateljev.

Črni klobuk: Kaj ti v vrtcu ni všeč?

V vrtcu mi ni všeč, če kdo nagaja, ko se bijemo, jezimo in prerivamo, ko smo na sprehodu. Ni mi lepo, če kdo kriči in ko se pripravimo za igrače. Ni mi všeč, če kaj narobe narišem in ko sem utrujena.

Zeleni klobuk: Kaj ti predlagaš-

kakšen vrtec si želiš?

En dan v tednu ni prišel Božiček. Za kosilo bi imeli govejo juho.

Leteči vrtec, v vrtec bi hodili z dežnikom. Jedli bi tako, da bi leteli. Posebno juho bi jedli in vse bi bilo čarobno. Roza - vijoličen vrtec bi bil. V vrtcu bi dostikrat pekli. Imeli bi še več igrač. Otroci bi radi hodili v vrtec. Gor na vrtcu bi bili narisani otroci.

O vrtcu razmišljam, da je hiša, kjer se igramo in delamo v zvezke. Imamo rojstne dneve in imamo se fejest radi.

Barvni klobuki so povedali razmišljanja otrok o vrtcu, mi pa se trudimo, da izpolnimo želje in pričakovanja naših malčkov.

Zdenka Mujić,

Vrtec Beltinci, enota Bibe Beltinci

Zajček Sivko

Pomlad je čas, ki ga z veseljem pričakujemo.

Narava se prebuja, sliši se ptičje petje, sonce nas s svojimi toplimi žarki prijetno greje...

Na prvem daljšem sprehodu, ki smo ga načrtovali in tudi izvedli, smo med polji opazovali kmeta pri delu s traktorjem. Zagledali smo poljskega zajčka, ki ga je traktor prestrašil in je bežal čez cesto. Otroci so vzklikali od veselja, stekli proti njemu, seveda pa kmalu o zajčku ni bilo ne duha ne sluha.

Iskali so ga še celo pot nazaj do vrtca, se spraševali, kam je zbežal in hoteli počakati, da se vrne.

V vrtcu zanimanje za zajčka kar ni minilo. Kako bi bilo, če bi zajček šel z nami v vrtec, se igral, lahko bi ga božali...; otroška domišljija je bila brezmejna.

Naslednji dan je otroke v igralnici čakalo presenečenje. V zajčji hišici se je v kotu skrivala mala siva kepica.

» Zajček, » so navdušeno vzklikali malčki in se gnetli okrog njega.

Prvi dan je otroke opazoval s strahom, potem pa že s pričakovanjem in vznemirjenjem.

Ker smo se pogovarjali o tem, kako skrbeti za živali, so ga vsak dan pridno

hranili s solato in korenčkom ter mu prinašali vodo.

Najbolj veseli so bili, ko se nam je zajček pridružil na blazini in skakljal od enega do drugega.

Pazljivo so ga božali in ugotavljali, kako mehek kožušček ima, zajček pa se jim je veselo dobrikal s svojim smrčkom.

V petek, ko se konča naš teden v vrtcu, se je zaključilo tudi zajčkovo bivanje med nami.

Skupaj smo ugotovili, da bi mu bilo brez nas v vrtcu dolčas, hrane ne bi dobil, konec koncev pa tudi on mora domov, tako kot mi vsi.

Otroci so povedali o zajčku:

- "Zajček je sivi,
- ma repek pa brke,
- živi v Vučji jami,
- ma mejko dlako,
- je topel,
- rad se boža,
- najrajši ma solato pa korenček,
- rad skače,
- ma ostre zobe."

Martina Poredoš, Brigita Tivadar
Enota Slamica Lipovci

Ob svetovnem dnevu zdravja

V vrtcu vsakodnevno skrbimo za svoje zdravje z zdravo prehrano, gibanjem, s počivanjem, s pogovori o zdravem

načinu življenja, z ogledom različnih literatur.

Poseben poudarek dajemo

vsakodnevnu gibanju, kar imajo otroci tudi najraje. Izvajamo gibalne minute, gibalne odmore, vadbene ure, aktivne sprehode ter naravne oblike gibanja.

Radi sodelujemo z različnimi društvi v občini. Tako smo se tudi letos udeležili dogodka ob svetovnem dnevu zdravja na Otoku ljubezni.

Predstavili smo se s pesmico Kaj vse znamo. Pesmica govori o tem, kako korakamo, skačemo, tečemo, se žogamo, plavamo in veselo pojemo. Na slovensko polko pa smo prikazali še gibalno plesno dejavnost.

Simona Vöröš,
Bernarda Koren
Enota Ižakovci

Razstava v vrtcu in šoli v Dokležovju

Otroci podružnične osnovne šole v Dokležovju in malčki vrtca »Sonček« smo združili moči in presenetili VELIKONOČNEGA ZAJČKA. Nismo mu pisali pisem, pripravili smo mu pravo razstavo naših del v učilnici šole. Upamo, da bodo izdelki zajčku všeč in da bo ob ogledu razstave užival, kot so uživali otroci ob ustvarjanju malih umetnij.

Bernarda Erjavec

Pomladno prebujanje v enoti »Sonček« Dokležovje

Lepi sončni dnevi in prvi cvetovi, ki so prikukali iz zemlje, so v našo pokrajino priklicali pomlad. Vse narava se je začela prebujati, le mi smo ostali še malo bolj zaspani. Zato so se članice sveta staršev v enoti »Sonček« odločile, da nam skupaj z mamico, ki je izvrstna plesalka, pripravijo plesno prebujanje in obenem obeležitev materinskega dne. Tako smo se vsi, otroci, mamice, očetje in tudi babice zbrali v dvorani KS Dokležovje, kjer smo skupaj ob vodenju Nastje zaplesali in se prebudili v pomlad. Otroci so bili nadvse navdušeni, da so plesali v spremstvu staršev, čeprav so nekateri izmed njih rabili malo več spodbude. Ob koncu

plesnega ustvarjanja so mamice pripravile domače sladke prigrizke, kar je še tiste najbolj zaspane dokončno prebudilo. Bilo je lepo,

zato vse pohvale organizatoricam in izvajalki Nastji.

Sonja Serec

Slepe in slabovidne osebe uspešno zaključile ligo steznega kegljanja 2016/2017

Med slepimi in slabovidnimi sta bila v Sloveniji že od nekdaj zelo razvita šport in rekreacija.

Šport je zelo pomemben dejavnik celostnega razvoja vsakega posameznika, tudi oseb z okvaro vida. Tako slepi in slabovidni pridobivajo sposobnost orientacije v prostoru in si ob siceršnjem ohranjanju zdravja povečujejo samozavest.

Športniki našega društva aktivno sodelujejo v raznovrstnih športnih panogah in dosegajo odlične rezultate. Ena izmed teh panog je stezno kegljanje.

V Izoli je bilo 25.2.2017 Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Koper organizator 4. kroga steznega kegljanja. Skupaj je sodelovalo 10 tekmovalk in 27 tekmovalcev iz medobčinskih društev Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica in Novo mesto.

Po vseh odigranih turnirjih v Radencih, Mariboru, Ljubljani in Izoli pripada ekipi 1 našega društva v sestavi: Silva Mlinarič B1, Anton Topolnik B2, Jelka Orban B3 odlično 3. mesto s skupaj podrtimi 7111 keglji

Zmagala je ekipa Kranj Sava z 32 točkami. Drugo mesto je pripadlo ekipi Ljubljana Zmaji z 28 točkami, tretje mesto pa prvi ekipi Murska

Sobota s 27 točkami.
Čestitke!

Marjeta Grabar

Eko vrt ali ni vsak plevel samo plevel

Pomladni dnevi so tu in naša ekipa je zopet prisotna na Eko vrtu, kjer že tretje leto delujemo na tem nekdanj pomembnem delu Beltincev.

Ves ta čas se ljudje na nas večkrat obračajo z vprašanji, pomisleki, pobudami, pohvalami in tudi grajami. Od vsega začetka je bil ZRIRAP so.p., Beltinci vzpostavljen za skupnost, oziroma kot je bilo že večkrat povedano, za spodbujanje socialnega, ekološkega in trajnostnega razvoja občine. Delujemo kot socialno podjetje, torej imamo v veliki večini zaposlene osebe, ki imajo določene telesne ali kakšne drugačne omejitve, obenem pa imamo vključene tudi osebe v okviru zaposlitvene rehabilitacije invalidov preko sodelovanja z Univerzitetnim inštitutom Soča. To pri nas v praksi pomeni, da imajo tovrstni zaposleni zmanjšano delovno opravljenost oz. mora biti delo prilagojeno njihovim zmožnostim in omejitvam, kar vključuje tudi več pavz za počitek, počasnejše delo, več razlage, ipd.

Ekipa, ki delo organizira in vodi, je mlada in veliko dela, potrebnega za zavod nasploh, pa tudi na vrtu, opravljamo prostovoljno. Pri tem si pomagamo z različnimi področji zanimanja (od etnologije, socialnega dela, agrarne ekonomike, politologije) in poskušamo delovati multidisciplinarno, kot nekakšen skupek praktičnih in teoretskih znanj, za katere menimo, da so potrebne, če želimo okolje, v katerem delujemo, razumeti celostno in gospodariti trajnostno. To tudi pomeni, da raziskujemo in vpeljujemo prakse, s katerimi bi lahko ohranili in

izboljšali rodovitnost prsti, stanje pitne vode in strpno okolje tudi za naslednje generacije.

Pri vrtnarjenju naš prvi sovražnik ni plevel, ampak herbicid in naši donosi niso čisto nič slabši kot na običajnih vrtovih. Namesto insekticidov bomo v tem mesecu proti čebulni muhi uporabili pelinov ali rabarbarin čaj in jo prav tako uspešno zatrli. Z nekaterimi pleveli se tudi sami borujemo mehansko in jih na vrtu ne maramo preveč (npr. perike), vendar vemo, da njeno odstranjevanje v sušnem obdobju ni tako uspešno kot takrat, ko je zemlja vlažna in njene korenine lažje odstranimo. Tako ima »zaraščen« izgled vrta vedno še kakšno drugo pomembno funkcijo ali razlog, zatorej vas naprošamo za potrpežljivost. Da zemljo iz »panvitine njive« spravimo v stanje zgledega eko vrta, rabimo vsaj pol desetletja, saj se ravnovesje v naravi vedno zruši z lahkoto, vzpostavlja pa zelo dolgo. Narava je tista, ki jo poskušamo pri našem delu posnemati in jo pri tem tudi moramo posnemati, če želimo vzpostaviti stabilen ekosistem, ki ga ne zruši ena čebulna muha ali ena toča...

Pri tem kombiniramo različne vrtnarske »šole«, od biodinamike Marie Thun do permakulture različnih avtorjev, predvsem pa tudi prakse naših prednikov, ki so bile v mnogih ozirih racionalnejše, smo jih pa v manj kot sto letih čisto zanemarili in nanje večina prebivalstva v teh krajih še danes gleda kot na nazadnjaške ali vsaj čudaške. Upoštevanje naravnih ciklov narave

nam lahko pomaga pri ohranjanju ekološkega ravnotežja, plodnosti tal, zdravju rastlin, živali in človeka. To v praksi pomeni, da Eko vrt Beltinec (tudi njiva in sadovnjak) ni vedno popolno oplet, torej kdaj pustimo, da se zaraste plevel zaradi zadrževanja vlage in ohranjanja biodiverzitete, drugič posušeno travo pustimo na gredah za izboljšanje prsti, tretjič jo pustimo kar rasti, saj vsak plevel tudi ni samo plevel.

Skozi ta čas, ko imamo v upravljanju nekdanjo vrtnarijo, poskušamo naše včasih malo »čudne« in nerazumljene nazore, prepričanja in ideje prenesti naprej in ljudem predstaviti tudi malo drugačne načine obdelovanja zemlje. Ti so res drugačni od ustaljenih praks, ki jih narekuje trg, so pa dolgoročno bolj prijazni okolju in zemlji, posledično pa ima tako pridelana zelenjava in zelišča več vitaminov, mineralov in so zato toliko bolj zdravi in okusni.

V ta projekt smo šli skoraj brez sredstev, skozi samo delovanje pa smo bili tudi uspešni na nekaj razpisih, s katerimi lahko razvijamo in nadgrajujemo naše ideje in poskušamo čim več doprinesti lokalni skupnosti oziroma občini Beltinci. Obenem vas vabimo, da nas obiščete na našem vrtu, kjer nas najdete vsak dan ob lepem vremenu. Lahko nas podprete z nakupom pridelkov in sadik ali pa pridete samo na obisk, se podružite, podelite kakšen nasvet ali misel. Veseli vas bomo.

Ekipa ZRIRAP so.p., Beltinci

Poleg pisanega cvetenja bo Eko vrt kmalu ponujal veliko svežih pridelkov

Prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu v KS Lipovci

V soboto, 18. 3. 2017, smo se v KS Lipovci na prireditvi ob dnevu žena in materinskem dnevu spomnili vseh žena, mater, babic. Bogat kulturni program je pripravilo Kulturno-umetniško društvo Lipovci. V programu so nastopili recitatorke in recitatorji, mladi lipovski glasbeniki, fantje folklorniki so v skeču predstavili vsakodnevne dogodivščine v družini, dekleta so zaplesala, najmlajši iz lipovskega vrta so skupaj s svojima vzgojiteljicama zapeli in zaplesali, moški pevski zbor Lipovci je zapel dve pesmi, za presenečenje ob koncu pa sta poskrbela dva igralca iz Šalovec in s humorističnim dramskim prizorom nasmejala vse prisotne.

Mladi soustvarjalci prireditve

Na koncu je prisotne nagovoril in pozdravil še Dejan Jakob, predsednik KS Lipovci ter izpostavil, da v Lipovcih res ne manjka mladih talentov, prisotni

moški pa so ženskam čestitali ob prazniku in jim podarili rdeč nagelj. Sledila je pogostitev, ki jo je pripravila Gostilna Vrtnica, potem pa zabava in

druženje ob zvokih Dua Matej band.

Cvetka Rengeo

Lokalno.je – trgovina s slovenskimi pridelki in izdelki

Vir: Trgovina Zelena točka BTC Murska Sobota

Trgovina Zelena točka je locirana v BTC Murska Sobota, Nemčavci 1 d in preko spletne trgovine www.lokalno.je nudi potrošnikom možnost spletnih nakupov. Cilj trgovine je oskrbovati potrošnika s svežo, sezonsko zelenjavo in sadjem ter z drugimi lokalnimi proizvodi skozi vse leto.

Pri izpolnjevanju tega cilja jim pomaga 20 zelenjadarjev in skupaj čez 50 drugih slovenskih pridelovalcev, ki potrošniku zagotavljajo pridelke in izdelke, pridelane v Sloveniji. S ponudbo lokalne hrane skušajo potrošnikom omogočiti

kakovostnejši način prehranjevanja in življenja. Ponudba trgovine Zelena točka je zelo pestra, saj poleg zelenjave in sadja ponuja različna olja, čaje, med, kozmetiko, moke, tinkture, vloženo zelenjavo in vrsto ostalih izdelkov.

Na policah trgovine Zelena točka in spletne trgovine www.lokalno.je najdete izključno slovenske pridelke in izdelke iz slovenskih kmetij. S ponudbo sveže zelenjave, lokalnih pridelkov in izdelkov skušajo potrošnikom omogočiti kakovostnejši način prehranjevanja in življenja.

Ponudba spletne trgovine www.lokalno.je je zelo pestra. Izdelki so v večini iz posebnih shem kakovosti (integrirani, ekološki, z zaščitenim geografskim poreklom).

Prednosti nakupa na Lokalno.je:

- slovenski pridelki in izdelki,
- kratke transportne poti od njive do krožnika,
- sveža, okusna in sočna zelenjava in sadje,
- visoka hranilna vrednost živil,
- višja kakovost – v večini so pridelki in izdelki s pridobljeno shemo kakovosti (ekološki, integrirani, slovenski med z zaščiteno geografsko označbo – ZGO,...),
- strog nadzor nad načinom kmetovanja,
- sledljivost pridelave in predelave,
- z njo ohranjamo kulturno krajino in prispevamo k razvoju podeželja.

Viri: www.lokalno.je

Društvo prijateljev agrarne ekonomike

Mojca Klemenčič, dipl. inž. agr. ekon.

Novičke iz našega društva

»Preprostost rodi uspeh.

Delaj stvari enostavno in dosledno!«

M. S. Fontaine

Zgoraj napisanega načela se poskušamo držati tudi v našem društvu. Ponosni smo, da smo letošnje leto praznovali že 18 let delovanja, torej smo postali polnoletni. Ko smo na občnem zboru članov pregledovali obračun našega celoletnega dela, smo z veseljem ugotavljali, da smo izpolnili vse zadane cilje, nekatere smo celo presegle. Zadovoljni smo, da se v delovanje vključujejo tudi družine z otroki, ki bodo v bodočnosti nosilci projektov. Veseli smo, da smo tesno vpeti v delo samega kraja in se povezujemo s šolo, VVO in drugimi društvi. Seveda pa je zelo pomembno sodelovanje in povezovanje z občino ZKT Beltinci, OZB Beltinci, drugimi KS in občinami ter širšo regijo. Prav tako dobro sodelujemo z JSKD - območno izpostavo Murska Sobota, DPM v regiji in DPM Slovenije, muzejem, skupinami za samopomoč, z

Delovno predsedstvo je dobro opravilo svoje delo

novoustanovljenim društvom generala Maistra Murska Sobota... Povezujemo se tudi z društvi, kjer delujejo naši posamezni člani in tako izmenjujemo pozitivne izkušnje, ki nas medsebojno bogatijo in plemenitijo. V tem času se že pripravljamo na naslednje projekte, zlasti je pomembna organizacija Jeričevih dni 2017 s koncertom. Veselimo se tudi velikonočne razstave, ki jo bomo skupaj s šolo in vrtcem letos pripravili v šoli. O tem bomo prav gotovo pisali v prihodnjem glasilu.

Ob tem okroglem jubileju smo pripravili tudi pregledno razstavo s slikovnim gradivom, članki,...V teh 18 - tih letih se je nabralo lepo in zanimivo gradivo, ki ga bomo sistematično predstavili v prihodnosti. Veseli smo, da o našem delu pišejo tudi mediji. Ob tej priložnosti smo se spomnili tudi vseh tistih članov, ki so se v teh 18- tih letih poslovili od nas, saj so končali svojo življenjsko pot. Njihov spomin smo počastili z minuto molka. Zavedamo se, da je vsakdo med njimi s svojim delom dodal majhen kamenček v društveni mozaik. Ponosni smo, da so bili del nas in našega društva. Hvala jim za vse! V prijetnem druženju po uradnem delu zboru članov smo se še dolgo pogovarjali in obujali spomine, hkrati pa delali že načrte za prihodnje delo. »Voditi ne pomeni biti najboljši, gre za to, da prebudiš najboljše v drugih,« so misli M. S. Fontaine - to je tudi naša največja želja.

Marija Zver

Predsednica DPM Dokležovje

Razstava krožka ročnih del v Beltincih

»V življenju ni pravih in napačnih poti, so samo poti, ki so zapustile sledi!«

(Nastja Klevže)

Misel, ki sem jo izbrala za ta članek, nedvomno velja tudi glede dejanj, ki jih človek v življenju naredi. Ne štejejo prava in napačna dejanja, ampak tista, ki pustijo sledi, ki bodo ostale še dolgo, ko nas več ne bo. Iz vseh pa se vedno znova nekaj naučimo, nas obogatijo in naredijo modrejše.

Talenti, znanja, spretnosti..., vse to bo nekoč za nami pustilo trajne sledi, saj se nas bodo po njih spominjali.

Mentorica Anica Crnkovič je, skupaj s svojimi zvestimi sooblikovalkami ročnodelskega krožka v Beltincih, nedvomno dokaz za to, da se s pridnostjo in marljivim delom da ustvariti osupljive izdelke in vezenine, ki jim ni para daleč naokoli. Krožek ročnih del pod okriljem gospe Anice živi že več kot 14 let in ženske, ki ga obiskujejo, se izredno veliko naučijo, saj jim Anica prenaša svoje znanje in spretnosti z veliko mero dobre volje in strpnosti, prav tako pa se ob tem tudi družijo, pogovarjajo, izmenjujejo ideje,

izkušnje.

Skozi dolge zimske večere se v učilnici v Beltincih in Lipi ter v njihovih domovih tiho izoblikujejo izdelki, ki jih potem na pomlad, kot radi pravimo »postavijo na ogled« za širšo javnost in tudi letos je bilo temu tako.

Obiskovalci smo si razstavo ogledali z velikim zanimanjem na obeh lokacijah in jo zapustili s pozitivnimi in osupljivimi občutki ter z željo, da drugo leto zopet ustvarijo tako čudovite izdelke, ki so vsako leto oblikovani v skupno »rdečo nit« - letos so bili to velikonočni prtički, prtički za košare, šopki iz krep papirja ter vezene okrasne blazine.

Želimo jim še veliko let tako močne in trdne volje ter veselja do ročnega dela. Prepričani smo, da bodo svoja znanja v prihodnosti rade prenesle tudi na svoje zanamce in tako bodo vsi skupaj poskrbeli, da se bo tudi ta t.i. kultura vezenja ohranila še dolgo.

Lilijana Bežan Horvat

Materinski dan v zahvalo materam

25. 3. 2017 smo proslavili lep praznik - materinski dan, ki je bil zelo lepo sprejet, kar potrjuje tudi številna udeležba na prireditvi.

Matere so pozdravile in se jim zahvalile vse tri generacije. Želimo vam podati kratek povzetek same proslave z željo, da bi le-ta postala tradicija v našem kraju.

Uvodni pesmi **V našem kraju je lipou** je sledil prisrčen nagovor:

Mama, beseda čarobna, gane vsako srce, nobena ji ni podobna, v misel za vedno ti gre, takrat najlepšo besedo lahko ti le mama pove. Pravo srečo prinašajo žrtve ljubezni. Hvala za življenje in skrbi, za radosti in tvoje solze. Hvala za prijazne besede, objeme in stiske rok, hvala za vedrino v vsakdanji sivini, za potrpežljive pogovore. Hvala, da si moja mama.

Danes je prav poseben dan, drage mame, in danes je vaš praznik. Mi smo se odločili, da vam ga polepšamo z današnjo prireditvijo. Z njo se vam zahvaljujemo za ves trud in vso ljubezen, ki jo namenjate svojim otrokom. Iskreno vam čestitamo ob materinskem dnevu in vam želimo,

da ostanete še naprej tako skrbne in ljubeče.

Me PZ društva upokojencev je zapel pesmi **Mamica moja** in **Roža**.

Najmlajša generacija – otroci iz vrtca so se s svojimi iskrenimi in prešernimi besedami zahvalili mamicam na svoj način pod vodstvom vzgojiteljice Jožice.

Učenci osnovne šole Beltinci pod vodstvom mentorice Jelke Breznik so s svojim čustvenim recitalom ob glasbeni

spremljavi zaključili proslavo z iskreno zahvalo vsem znanim in neznanim materam.

K medgeneracijski povezanosti so nas ob spremljavi njihove glasbene skupine povabili z našo lepo pesmijo **Ne de mi več rasla**.

Kot pa je pri nas že v navadi, smo se v sončnem spomladanskem vremenu v prijetni družbi še pogostili in poveselili.

**Mešani pevski zbor DU Beltinci
Gusti Kociper in Stanko Sraka**

Hip hop na Ambasadinih okopih

Le nekaj dni po slovenskem kulturnem prazniku (11. februarja) smo v Ambasadi Štefana Kovača - Marka v Beltincih gostili prav posebno dvojico. Nanašem odru sta se predstavila hip hop izpričevalca - Miha Blažič alias N'toko in Iman Šahriari alias Naji. Hip hop je glasbena zvrst ameriškega rodu, kjer glasniki na značilen način deklamirajo svoje izpovedi ob vnaprej pripravljenih glasbenih podlagah. Lahko bi tudi rekli, da gre za sodobno različico podajanja pesniško pripovednega jezika skozi določeno formo ritmične glasbe.

N'toko je uveljavljen slovenski raper, glasbenik, kolumnist in aktivist,

ki je svojo glasbeno pot začel kot ustanovni član novomeške skupine Moveknowledge. Znan je po svojih pronicljivih družbeno kritičnih besedilih, v katerih naslavlja probleme sodobne družbe, med katerimi so tudi porast ksenofobije, neo-nacizma in vsesplošnega strahu in nestrpnosti, katerim smo lahko pričla v zadnjih letih od pričetka begunske krize. V zadnjem obdobju svojega življenja N'toko precej časa in energije posveča neposredni družbeni in politični akciji, predvsem s svojo organizacijsko vlogo v Socialnem centru v ljubljanskem Rogu. V lanskem letu je izdal tudi svoj knjižni prvenec

Samoumevni svet, v katerem poskuša zrušiti naše vsakdanje samoumevnosti, milenijski generaciji izobražencev, prekarcev in cinikov pa pomaga odpirati prostore izvirnega mišljenja in delovanja.

Naji je mladi iranski hiphoper, ki trenutno kot prosilec za mednarodno zaščito živi v Ljubljani. Pregarjan zaradi svojih besedil, v katerih kritizira iranske oblasti, njihovo avtoritativnost in spreženost z islamskimi postavami, je bil prisiljen zapustiti rodno državo. Svojo glasbo pod umetniškim imenom širi preko spleta, kjer ga spremlja nekaj stotisoč sledilcev. Prav tako sodeluje

Miha Blažič – N'toko med svojim energičnim nastopom na odru Ambassade ŠKM

pri upravljanju samoorganiziranega prostora Second Home v Rogu in izvedbi glasbenih delavnic ter deluje v DIY studiu. Po nekajmesečnem bivanju v Sloveniji je Naji postal prepoznavni

obraz domače hip hop scene, sodeluje z lokalnimi raperji in producenti ter vnaša svoj edinstveni glas. Temu glasu pa žal ni pripravljena prisluhniti slovenska vlada, ki noče obravnavati

njegove prošnje za azil, zaradi česar se namesto z ustvarjanjem nove muzike (in novega življenja) talentirani glasbenik mora boriti proti deportaciji. Njegova glasba tako ni le izrazno sredstvo, ampak je postala tudi orožje v boju za pravice zatiranih.

Čprav je nastop iranskega fantiča, ki je bil bolj umirjene narave, bil zaradi tujosti jezika na žalost v veliki meri občinstvu nerazumljen, pa smo kljub temu skozi atmosfero v prostoru na intuitivni ravni zaznavali njegovo sporočilnost in kljubovanje kruti življenjski usodi. V solidno napolnjeni koncertni dvoranici Ambasade pa je nato N'toko s svojim kratkim, a udarnim nastopom uspel dodobra razgreti strasti poslušalstva in potrdil svoj sloves kot izjemen podajalec ostrih verzov, ki naravnost zarežejo v čute poslušalstva ter v zavesti slednjih pustijo neizbrisen pečat.

Uroš Buzeti
Društvo iniciative mladih

13. Vaški turnir v pikadu za pokal KS Dokležovje

Najboljši v moški kategoriji

V Dokležovju je bil odigran tradicionalni 13. Vaški turnir v pikadu. Udeležilo se ga je 32 igralcev in igralk iz naše vasi, sodelovali pa so lahko tudi "snahe" ter "zeti". Pomerili smo se v moški in ženski

kategoriji, posebej so tekmovali otroci do 9. razreda in dvojice. V prijetnem ter s tekmovalnim nabojem začinjenim večerom so bili doseženi naslednji rezultati:

Moški - 301 Duple Out:

1. Tadej Antonič
2. David Lukač
3. Matej Šebjan
4. Zoran Špilak

Ženske - 301 Master Out:

1. Katja Filipič
2. Ines Horvat
3. Irena Muhič
4. Mojca Špilak

Otroci (do 9.razreda):

1. Sara Farič
2. Martin Panker
3. Matevž Panker
4. Jan Špilak

Dvojice 501 Master Out :

1. Avgust Škraban in Danilo Čukljek
2. Matjaž Györek in Matej Zver
3. Zoran Špilak in Rok Jerič

Matjaž Györek

Pomurska liga v elektronskem pikadu

Končalo se je tekmovanje v 1. in 2. Pomurski pikado ligi za sezono 2016 -17. V ligah je sodelovalo po 7 ekip, ki so tekmovali po dvokrožnem sistemu. Prvaki so postali igralci ekip Leona iz Ljutomer v 1. ligi in ekipa Spirič iz Černelavec v 2. ligi.

Končna lestvica – 1. liga

	ekipa	tekem	zmage	porazi	igre	seti	točke
1.	LEONA (Ljutomer)	11	10	1	180 : 95	416 : 269	20
2.	TEAM MAŽI BAR (Ižakovci)	11	8	3	176 : 99	405 : 267	16
3.	PICOLO (Melinci)	11	6	5	145 : 130	353 : 315	12
4.	ŠD DOKLEŽOVJE (Dokležovje)	11	5	6	117 : 158	307 : 372	10
5.	P.K. 4 ASI (Dokležovje)	11	4	7	119 : 156	303 : 367	8
6.	BAR MOKOŠ (Bakovci)	11	3	8	106 : 169	266 : 394	6
7.	OSA (Radomerje)	6	0	6	57 : 93	148 : 214	0

Končna lestvica – 2. liga

	ekipa	tekem	zmage	porazi	igre	seti	točke
1.	SPIRIČ (Černelavci)	12	11	1	207 : 93	461 : 260	22
2.	KOUVRANI (Filovci)	12	9	3	189 : 111	428 : 307	18
3.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	12	8	4	165 : 135	401 : 341	16
4.	BAR TIFFANY (Črenšovci)	12	6	6	152 : 148	383 : 364	12
5.	KOCKA BAR (Renkovci)	12	5	7	135 : 165	342 : 406	10
6.	DON MATIJA (Bogojina)	12	2	10	110 : 190	303 : 443	4
7.	P.K. GRABA TEAM (Dokležovje)	12	1	11	92 : 208	266 : 463	2

Matjaž Györek

Uspeh naših tekačev na državnem prvenstvu v Velenju

V soboto, 18. marca 2017, je bilo v Velenju državno prvenstvo v krosu.

Štirje tekači od skupno petih, ki so tekmovali za AK Panvita, so Bratončari in sicer:

Klara Janža je v kategoriji U 12 tekla na 500 m in bila 27., med svojimi letniki pa je dosegla 8. rezultat.

Maj Janža je v kategoriji U 16 tekla na 1500 m in dosegel 11. mesto.

Zala Janža je v kategoriji mlajše mladinke tekla 4000 m in dosegla 10.

mesto. Maj in Zala sta med svojimi vrstniki - letniki dosegla 3. čas.

V članski kategoriji je nastopil Dejan Preindl (najstarejši tekač) in na 8000 m dosegel 10. mesto.

Čestitke vsem tekačem!

Majda Koren

Pogovorimo se o depresiji

Depresija je bolezen sodobnega časa, sodi med duševne motnje. Strokovnjaki SZO ocenjujejo, da bo čez nekaj desetletij postala druga najpogostejša bolezen. Podatki iz raziskav pri zdravnikih družinske medicine so pokazali, da je pri približno 14% pacientov prisotna depresija. Že to je skrb zbujajoč podatek, kaj šele podatek iz tujih raziskav, ki kaže, da ta bolezen pri polovici pacientov ni pravočasno prepoznana. Poleg razširjenosti se depresija pri 15% obolelih lahko konča s samomorom. V naši državi letno umre zaradi samomora med 400 in 500 oseb, trikrat več moških kot ženskih, več v vzhodnem kot zahodnem delu države. Poleg te končne in najhujše posledice depresija močno prizadene kvaliteto življenja obolelega.

Depresija ima velik razpon različnih simptomov: oseba, zbolela za depresijo, je žalostna, brezvoljna, ne more se razveseliti, opušča aktivnosti, ki so ji bile prej pomembne ali zanimive, zanemarja osebno higieno ali zunanji videz, pogosto ima občutek manjvrednosti ali nezmožnosti, pride do spremembe ritma in kakovosti spanja, izgube ali povečanja apetita in posledično do spremembe telesne teže, v službi ali šoli ne izpolnjuje obveznosti. Lahko se pojavi tudi napetost, razdraženost. Začne se umikati v samoto, izogibati družbi, lahko se pojavijo tudi misli na smrt. Telesni simptomi so pogosti: glavobol, bolečine v hrbtenici, želodcu, občutek dušenja, bolečine v prsih. Bolniki z depresijo pogosto obiščejo zdravnika zaradi teh simptomov in opravijo celi niz preiskav, preden se postavi diagnoza depresija.

Za depresijo lahko zbolijo vsaka oseba - stari in mladi, tudi otroci, moški in ženske. Pogostejša je pri ženskah. Posebej so ranljive nosečnice in ženske v poporodnem obdobju ter menopavzi.

Podatki opozarjajo, da za poporodno depresijo zbolijo vsaka peta nosečnica in vsaka peta mlada mamica. Tudi moški zbolevali za depresijo, vendar jo zaradi različnih razlogov zanikajo ali se neustrezno in neučinkovito spopadajo s problemom s pomočjo alkohola ali psihoaktivnih snovi, kar težave samo poslabša. Pri moških se depresija lahko kaže s drugačnimi simptomi kot pri ženskah: so razdražljivi, nemirni, celo agresivni.

Starost obolevanj: za depresijo zbolevali tudi otroci. Pojavlja se pri 1 do 2 % otrok in je močno povezana s stanjem v družini. Pojavnost narašča v adolescenci celo do 20%, največ med 14. in 16. letom življenja. Depresija pri starostnikih je pogostejši pojav, po podatkih je prisotna pri petini starostnikov.

Depresija je bolezen, zato diagnozo postavi zdravnik, ki določi tudi metode zdravljenja.

Obravnava bolnika z depresijo je stopenjska, določa jo zdravnik družinske medicine oziroma psihiater, lahko vključuje svojce, druge službe. Zdravljenje vključuje splošne ukrepe, različne psihosocialne in psihološke ukrepe, medikamentozno zdravljenje.

Obstajajo učinkoviti ukrepi, vedenjski vzorci in aktivnosti, ki dokazano blagodejno vplivajo na duševno zdravje. To so druženje, stiki z ljudmi, vse oblike telesne dejavnosti: hoja, tek, skupinska telovadba ali šport, ples, glasba. Poleg tega ima vsak posameznik neko aktivnost, ki ga veseli ali sprošča: branje, kvačkanje, ribolov, poslušanje glasbe, gledanje najljubše nadaljevanke, igrice in kdo ve, kaj vse še.

Zelo pomembno je skrbeti za duševno zdravje in ga krepiti. Prav tako kot skrbimo za zdravje nasploh, moramo

skrbeti za ta vidik zdravja. Nacionalni inštitut za javno zdravje izvaja raziskave na področju duševnega zdravja že vrsto let, predvsem na področju krepitev zdravja, duševnega zdravja in samopodobe ter preprečevanje tveganih vedenj. Na osnovi podatkov iz raziskav ter iz drugih statističnih virov smo pripravili določene javnozdravstvene ukrepe in aktivnosti. Namenjeni so različnim ciljnim skupinam. Izpostavljam program To sem jaz, namenjen mladostnikom, ter novejši projekt Moč, ki je namenjen odraslim. Obaseizvajata tudivnaširegiji. Poleg tega smo pripravili priročnik za prepoznavanje in obravnavo depresije in samomorilnosti pri pacientih v ambulantni družinskega zdravnika. Za izvajanje psihoedukativnih delavnic smo pripravili in izobrazili zdravstvene delavce. Delavnice se izvajajo po vseh zdravstvenih domovih, so brezplačne, lahko se jih udeleži vsak, ki ima potrebo po lastni presoji, želji ali po napotitvi zdravnika.

**mag. Tatjana Krajnc-Nikolić, dr.med.,
predstojnica
Nacionalni inštitut za javno zdravje
Območna enota Murska Sobota**

Presejalni programi

Presejanje je učinkovita javnozdravstvena metoda, s katero skušamo z izbranimi diagnostičnimi postopki odkriti bolezen v njeni zgodnji fazi, preden se njeni znaki opazno izrazijo. Takrat je mogoče bolezen zdraviti z enostavnejšimi postopki, zdravljenje pa je tudi uspešnejše. Žal pa je število bolezni, ki imajo v svojem poteku izraženo predklinično fazo, hkrati pa so na voljo tudi ustrezni postopki zdravljenja v zgodnji fazi, omejeno.

Zelo znani presejalni programi so **sistematski pregledi**, ki se jih udeležujejo otroci in mladostniki. Največkrat pa ob omembi presejalnih programov pomislimo na presejalne programe za rakasta obolenja.

V Sloveniji potekajo trije presejalni programi, ki ustrezajo zahtevnim kriterijem izvajanja teh programov. To so program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka materničnega vratu ZORA, program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke Svit in program zgodnjega odkrivanja raka dojke Dora, ki pa se žal trenutno v naši regiji še ne odvija.

Program Zora je namenjen ženskam med 20. - 64. letom starosti, ki so vsake tri leta povabljene, da pri svojem ginekologu opravijo pregled z brisom materničnega vratu. **Program Dora** je namenjen ženskam med 50. in 69. letom starosti, ki so vabljeni, da v diagnostičnem centru vsaki dve leti opravijo mamografski pregled. Tretji program - **Svit**, ki je edini program, namenjen tudi moškimi, je namenjen prebivalcem Slovenije med 50. in 74. letom starosti, ki so vabljeni, da vsaki dve leti opravijo preprost test na

prikrito krvavitev v blatu.

Pregledanost žensk v triletnem obdobju v pomurski regiji je z 69% nekoliko nižja od pregledanosti žensk v Sloveniji, ki znaša 72%. Ženske, ki živijo v obmejnem področju z Avstrijo in Madžarsko in ženske po 50. letu starosti se slabo odzivajo na vabila v program Zora. Čeprav rak materničnega vratu ni pogosta bolezen, pa je le-ta huda in močno prizadene ženske v rodni dobi. Pa ne govorimo o smrti zaradi tega, kajti rak se odkrije tudi pri mlajših ženskah do tridesetega leta starosti. Zdravljenje, posebej kirurško, lahko pusti posledice za rodnost oziroma nosečnost. Raziskave Onkološkega inštituta so pokazale, da je bila večina primerov raka materničnega vratu pri ženskah, ki se niso redno udeleževale programa Zora. Zato je udeležba v takem programu še posebno pomembna.

Rak materničnega vratu je v veliki večini primerov povezan z okužbo s humanimi virusi papiloma oziroma virusi HPV. Posebnost je, da obstaja cepivo, s katerim je mogoče preprečiti nastanek tako usodne bolezni, kot je rak materničnega vratu in drugih s HPV virusoma povezanih bolezni. Ravno prejšnji teden so vodilni strokovnjaki z Onkološkega inštituta in Medicinske fakultete v Ljubljani na strokovnem srečanju za izvajalce programa Zora v naši regiji izpostavili, da je to cepljenje varno in učinkovito. V Sloveniji je zastoj in je namenjeno deklicam v šestem razredu osnovne šole, za ostale je samoplačniško.

Program Svit je namenjen moškimi in ženskam. Razlike, ki jih med spoloma pogosto opazimo tudi na

drugih področjih, povezanih z zdravim načinom življenja in skrbjo za zdravje, se kažejo tudi v podatkih o odzivnosti na vabila v Svitov program. V pomurski regiji se je v letu 2016 vabilu v program odzvalo skoraj dve tretjini vabljenih žensk in le nekaj več kot 56% moških. Odzivnost pa se ne razlikuje samo glede na spol, ampak tudi glede na prebivališče, saj je ta v posameznih pomurskih občinah celo pod 50 %.

Nezavedanje o problemu raka debelega črevesa in danke in strah pred nadaljnimi diagnostičnimi postopki, strah pred morebitno slabšo diagnozo skupaj s pomanjkanjem informacij, so najverjetneje največji razlogi za nižjo udeležbo. V letu 2016 je bil negativni izid pri skoraj 93% oseb. Pri tistih, ki pa so bili napoteni na nadaljnje postopke, pa so bile pogosto odkrite spremembe, ki predstavljajo večje tveganje za nastanek raka in opravljeno ustrezno zdravljenje. S tem se je preprečil nastanek resnejše bolezni in pomembno izboljšala kvaliteta življenja.

Udeležba v presejalnih programih je koristna za zdravje posameznikov. Število tistih, ki se udeležujejo preventivnih pregledov, narašča. Očitno se zavedanje o njihovi koristnosti zvišuje. Vabimo in prosimo tiste z dobrimi izkušnjami, da delijo svoje mnenje s sorodniki, sosedi, prijatelji, kajti osebna dobra izkušnja je najboljša priporočila.

Martin Ranfl dr.dent. med., spec.

Tatjana Krajnc Nikolić, dr.med.,

spec., MScPH (UK)

Nacionalni inštitut za javno zdravje

OE Murska Sobota

Melinčki svetovni popotnik z vnukom Tomom na Floridi

Odkar se je moj sin Damjan preselil v ameriško zvezno državo Florido, grem vsako leto za nekaj tednov k njemu na obisk. Najrajši grem v zimskih mesecih, ko je pri nas v Evropi mraz. Kot upokojenec imam čas in namesto da doma čakam smrt, še grem malo po svetu - dokler me nosijo noge...

Čeprav se Florida nahaja na severni polobli, tako kot Evropa, tam skoraj nikoli ne zmrzuje. Povprečna temperatura v zimskih mesecih je okrog 16 stopinj C. Izmed petdesetih zveznih držav ZDA ima Florida eno izmed najbolj prijetnim podnebij. Zato pa imajo skoraj vsi bogati Američani tam svoje "weekend" rezidence. Tudi sedanji predsednik ZDA, Donald Trump z našo Melanijo, ki je zaradi svoje inteligenčne lepote postala prva dama Amerike, prihaja na oddih na Florido. Žal s Trumpovimi nismo sosedje. Oni imajo rezidenco bolj na jugu Floride, Damjanovo stanovanje pa je okrog 500 km bolj proti severu. Če bi bili sosedje, bi jih gotovo povabili na slovensko turško kavico ali pa na pleterski brinjevec. Je pa vprašanje, ali bi Trumpovi imeli čas priti na obisk, saj je menda gospod Trump zelo zaposlen, posebno z gradnjo zidu med Mehiko in ZDA, podobno kot so pred dva tisoč leti Kitajski cesarji zgradili zid, s katerim so Kitajce obvarovali pred barbarskimi sosedi. Tako je pred šestdesetimi leti tudi "avantgardni" komunistični režim Vzhodne Nemčije zgradil berlinski

zid, s katerim je zavaroval "napredni" Vzhod pred vplivom "nazadnjaškega" Zahoda...

Seveda bi mi rajši videli, da bi Trumpovi prišli k nam na obisk, namesto da zapravljajo čas in denar za tisti zid. Raje naj bi Mehičanom pustili, da brez plezanja čez zid pridejo Američanom prepevat *Besame mucho*, *Cielito lindo* in druge pesmi, pa tudi delat kaj drugega, tako kot je pred 130 - imi leti Trumpov dedek prišel iz takrat obubožane Nemčije v bogato Ameriko, ne da bi moral plezati čez kak zid.

Zdaj pa preidimo na bolj resne stvari: Moj vnuk Tom, ki je prav tako prezaposlen kot predsednik Trump - sicer ne s kašnim zidom, temveč z glasbo, žongliranjem in malo tudi z učenjem -, je bil prost samo dva tedna med februarskimi zimskimi počitnicami.

Evropo sva zapustila v mrazu, na Floridi pa sva našla pravo poletno vročino - podnevi med 20 in 32 stopinjami Celzija. Tam sva preživela dva tedna in dva konca tedna.

Med tednom je bil Damjan v službi, jaz pa zaradi slabega vida že nekaj let vozim avto samo še po cestah, ki jih poznam na pamet, zato sama s Tomom nisva šla kam dlje raziskovat Ameriko. Sva pa zato veliko pešačila v bližnji okolici, posebno pa po trgovinah, kjer pa sva v glavnem našla enako "azijsko" blago kot doma v Evropi.

Prvi vikend nas je Damjan peljal na vzhodno obalo Floride, v Saint Augustin. To je najstarejše mesto na severnoameriških tleh, ki so ga pred 450-imi leti ustanovili Španci. Toda, v Evropi imamo veliko mest in zgradb, ki so veliko starejša, zato za nas to mesto ni preveč zanimivo. Za Američane pa je skoraj vsaka stavba, stara 200 let, že pravi muzej. Kot vemo, prvotni prebivalci Severne Amerike - Indijanci niso izgubljali časa za gradnjo hiš, temveč so živeli in umirali kar v naravi in v priložnostnih zakloniščih.

Drugi konec tedna smo se peljali na Zahod, na obalo mehiškega zaliva. Kako smo se imeli tam, pa si oglejte na fotografijah...

Kot sem omenil v naslovu, je na Floridi veliko aligatorjev. Tam skoraj ni mesta, kjer ne bi imeli društva, ki se imenuje po njih. V glavnem živijo aligatorji na močvirnih tleh, kjer se hranijo z vodnimi pticami, žabami, ribami... Za priboljšek si včasih privoščijo tudi manjšega divjega prašiča in celo neprevidnega kužka, ki ga pogoltnejo in ga potem par tednov mirno prebavljajo. Človeku se rajši izogne - saj nikoli ne veš, kakšne namene ima s teboj... Pred nekaj desetletji bi jih "beli človek" zaradi njihove kvalitetne kože skoraj popolnoma iztrebil. Od leta 1967 so aligatorji zaščitene živali in od takrat se občasno pojavijo tudi v zasebnih bazenih. Zadnje čase je pogosto njihovo meso tudi na menijih kot specialiteta. Vendar pa to meso izhaja iz privatnih gojišč, ki so dovoljena. Kot vidite na sliki, se je enemu aligatorju Tom 'ponujal' na razdalji enega metra, vendar se ni zmenil zanj - verjetno zato, ker je že prevelik in bi ga težko požrl.

En dan smo bili tudi v narodnem parku, kjer smo - razen že omenjenih aligatorjev - videli tudi divje prašiče, razne močvirske ptice in druge živali, posebno pa več krdel mustangov. Reče se jim tudi divji konji, kar pa ni ravno res, saj so bili njihovi predniki domači konji. Baje so jih njihovi gospodarji spustili na prosto, ko so morali bežati pred močnejšimi konkurenčnimi

osvajalci. Od takrat živijo in se razmnožujejo svobodno v naravi. Odkar so občutili svobodo, se ne pustijo več ujeti. Njihova kopita so lahko zelo nevarna za tistega, ki se jim preveč približa, zato jih je boljše občudovati iz spoštljive oddaljenosti. Kakšnega mustanga lahko ukroti le dobro izurjen kavboj. Sicer so pa zakonsko zaščiteni. Dvotedenskih počitnic je bilo prehitro konec in Tom je moral nazaj v šolo.

Damjan naju je z avtom odpeljal na lokalno letališče, od koder naju je neko manjše letalo odpeljalo do Atlante, od tam pa Boeing 767 do Londona. S tem letalom smo se zadržali pol ure predolgo v zraku, zato sva zamudila letalo, ki bi naju odpeljalo do Luxemburga. Ker za zamudo nisva bila kriva midva, so nama v restavraciji londonskega letališča zastoj postregli obilno kosilo. Po štirih urah in pol

čakanja sva dočkala naslednje letalo, ki naju je odpeljalo v Luxemburg. Tam naju je z avtom že čakal Tomov oče in naju odpeljal domov v Loreno.

Naslednje jutro je moral Tom, še ves utrujen, v šolo. In je vzdržal... posebej še zato, ker so v šoli vsi z zanimanjem poslušali njegovo pripoved o potovanju v Ameriko.

Franc – Branko Maršič

Rafo Lapajne iz Beltinec, mornar s pesniško dušo

Malokdo doživi tako zanimivo in pestro življenje, kot ga je med drugim doživel izjemen pisec pesmi, iz katerih veje ljubezen do človeka, zlasti še do žensk, živali in narave, učitelj, mornariški kapitan in vsestranski kulturnik RAFO LAPAJNE, ki je pred leti s Primorske priromal v Prekmurje.

» Preobrat v morečem brezčutju je pomenila zbirka pesmi, ki mi jo je poslala hčerka moje sestrične Ana Balantič. Poiskal sem svoje zaprašene rime, jih uredil in pričele so nastajate nove, za odrasle in otroke. V njih nastopata tudi meni najljubša lika, moja hišna ljubljenska pes Bon in muca Mica, bitji brez sovraštva, zavisti in hudobije. Z njimi vsaj za trenutek odjadram v nov svet in zdi se, da celo povratek v kruto realnost ni več tako boleč, « je zapisal ob neki priložnosti.

Njegove pesmi so večinoma optimistične in »vzete« iz vsakdanjega življenja. Kljub temu se mu je v pisanje prikradel tudi tale pesimistični stih: » Ne vem za dan, ki všel je s soncem; ne poznam vetra, ki bi me nežno pobožal. Malo je ljudi, ki so mi prijatelji. »

Ne glede na omenjeno vse njegovo življenje in pesnjenje izhaja iz znamenite Minnatijeve pesmi NEKOGA MORAŠ IMETI RAD. Pravi, da so pesmi iz Minnatijeve zbirke postale njegov življenjski moto, kar potrjuje tudi ta zanimiva anekdota. Ker je Minnatijeva pesniška zbirka pod omenjenim naslovom pošla, si jo je izposodil v knjižnici in jo v celoti prepisal.

V njegovih številnih pesmih govori

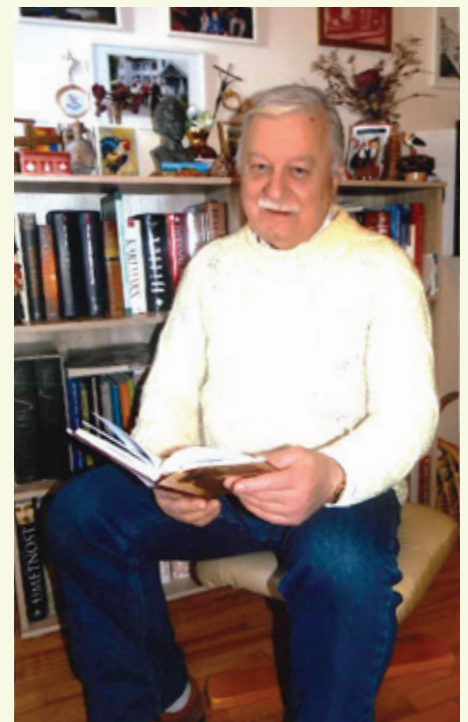
o ženskah, ki jih je vedno imel rad. Kljub temu se ni nikoli poročil. Ostale so v njegovem spominu in pesmih, v katerih jih občuduje, čeprav so ga mnoge razočarale, ker so mu skušale omejevati njegovo svobodo, brez katere si ne more predstavljati življenja.

Raf se je kot sin delavskih staršev rodil 17. novembra 1945 v Ljubljani. Mama je bila nezakonska kmečka hči, ki je bila kot dekla poniževana, pozneje ji je bilo kot tovarniški delavki. Oče je bil skoraj gluhi in je delal kot hlapec in vozar pri bogatih oštirjih, dokler ni postal tovarniški delavec. V otroštvu šest let starejša sestra Rafa ni nikoli sprejela za svojega, ker si je želela sestro. Sedaj sta dobra prijatelja.

Po odraščanju v Podpeči je hodil v osnovno šolo na Jezero in v Borovnico. Splet okoliščin ga je pripeljal na učiteljske v Ljubljano, kjer je, kot pravi, našel samega sebe. Šola mu ni delala težav, zato se je vključil v različne druge dejavnosti. Zanimali so ga klavir, violina, glasba, dramatika, filozofija in še marsikaj. Pesmi pa je začel pisati že v srednji šoli. Pesniško se je prvič celoviteje predstavil na zreškem Skomarju. Včlanil se je v literarno društvo RIS v Idriji in sodeloval na mesečnih literarnih srečanjih.

Kot mlad učitelj je 1962 sodeloval na mladinski delovni akciji.

Sledila so leta poučevanja na osnovnih šolah, najprej v Idriji, kasneje pa tudi drugje. » Pri delu z mladimi na idrijski osnovni šoli sem bil srečen. Pel sem v pevskem zboru, nastopal z dramsko

Rafo Lapajne v objemu knjig

skupino in veliko pisal,« se spominja. Za Radio Slovenija je napisal tekst za prvo izštevanko. Tedaj je imel veliko prijateljev.

Bil je tajnik krajevne skupnosti, ko je še vedno z mladimi igral, režiral in pisal. Vedno je bil nemirnega duha. Maja 1977 se je vkrcal na svojo prvo ladjo Borovnico, ki ga je popeljala v Afriko. Kasneje je kot pomorščak delal še na drugih ladjah. Leta 1980 je začasno zapustil morje in se podal v Ameriko na študij angleščine. Po poletnem študiju se je vpisal na Višjo pomorsko šolo v Piranu, kjer je pridobil naziv kapitana dolge plovbe. Skupaj je na morju preživel dvanajst let, ne da bi na njem

pustilo globjo sled.

Spet se je zaposlil na osnovni šoli, najprej v Gračišču pri Koprju, nato bi naj dobil učiteljsko službo na šoli v Tolminu, kjer se je zapletlo. Pristal je na Zavodu za zaposlovanje.

Še ko je plul po morju, je kupil staro bajtarsko kočjo v spomin na očetov rod

v dolini Hotenje blizu Slapa ob Idrijci. V hiški sredi jase v gozdu, ob potočku s kristalno čisto vodo je preživel poletja in si nabiral moči.

Leta 2012 se je poslovil od Primorske in prijadral v Beltince, kjer sedaj živi v manjšem stanovanju v bloku in piše pesmi. Vključil se je tudi v literarno

skupino, ki deluje v Domu Janka Škrabana v Beltincih.

V prekmurski ravnici med odprtimi ljudmi se dobro počuti.

Tone Štefanec

Nedokončano iskanje....

DRUGO POGlavJE

Julka je globoko zamišljena in z veliko žalostjo v srcu hitela s pomivanjem posode.

Odkar se je spominjala, je bilo to njeno delo.

Mati ji ni nikoli ničesar olajšala. Med pomivanjem je občasno dala kos kruha v usta. Bila je lačna... Ob treh bo spet šla na njivo žet in do sončnega zahoda ne bo zdržala. In tudi brat Tine ji gotovo ne bo prizanašal.

»Le kaj sem jim storila, da so taki do mene in me tako prezirajo....?« se je poltihu spraševala ter hitela s svojim delom. Oče je ob pogledu nanjo vedno dobil čuden, odmaknjen izraz v očeh. Stara starša se nista z njo prav nič ukvarjala, le njene delovne naloge sta sprejemala kot samoumevne.

Sestra Tončka in brat Tine sta se obnašala izjemno ukazovalno in zaničujo-

če, medtem ko mati ni nikoli spregovorila nobene besede v njen zagovor. Kakor, da je najmanj pomembna oseba v družini. In vendar je z leti vedno več delala in tudi dojemala.

»Daj Julka, pohiti, pohiti vendar, pripraviti morava še popoldansko malico za delavce, ker jo bova nesli na njivo s seboj!« je zagodrnjala mati, ko je glasno prihrumela v kuhinjo in pretrgala niti Julkinih misli.

Skupaj sta v dva velika cekarja pripravili popoldansko malico, ki jo bosta na njivi postregli okrog šeste ure zvečer.

Hrano ter hladno pijačo (vodo in jabolčnik) sta naložili na voz, nakar so se vsi odpravili na njivo.

Želi so v dveh parih, kot dopoldan, in delo je lepo teklo.

Tine je vezal in godrnjal kot običajno. Mati in Julka sta delali brez besed, ostali pa so se vmes pogovarjali o vremenu, pridelku in še o marsičem, kar se je na

vasi dogajalo.

Julki je misel odtavala daleč v stran. Navkljub neizmerni pripadnosti in ljubezni do domače zemlje se je v mislih že odločila, da bo šla po svetu. Da bo odšla od ljudi, kjer ni ljubezni in naklonjenosti do nje, pa čeprav ji bo krvavelo srce po čudoviti prekmurski ravnici, kjer se je rodila.

»Julka, skoči postreč južino, nato še pospravimo, poberemo zadnji red in zložimo v križe, pa je za danes končano,« je sitnarila mati. Brez besed se je Julka napotila proti vozu. Pogrnila je velik laneni prt po tleh in začela zlagati jedačo po njem. Omamno dišeči domači kruh in vrtanik, zaseko in mlete ocvirke, slanino, makov in orehov kolač ter še mnogo drugih kmečkih dobrot.

Na hitro so povečerjali. Julka je pospravila ostanke in naložila na voz. V vaškem zvoniku je pravkar zadonela Avemaria in pošteni vaščani so ob tem času zaključevali delo na njivi in odhite-li proti domu. Tudi pri njih je veljalo to pravilo. Po Avemariji so hitro postorili še pri živini in se spravili k počitku. Jutri bo nov dan in če bo vreme ugodno, bo žetev zaključena. Saj je že tudi čas. Cel teden so delali za Julkine, naslednji teden bodo v isti zasedbi pri sosedovih, ki so jim tako pridno pomagali. Škafarjevi jim že od nekdaj pomagajo tudi pri spravljanju snopja domov, kakor tudi pri mlačvi. To je eno največjih in najbolj odgovornih kmečkih opravil. Pri tem delu je potrebnih od 15 – 20 ljudi, ki znajo poprijeti za delo....

Se nadaljuje

Irena Šrajner

Mašin pri hiši in žetva; fotografije hrani Janez Biro

Čas tako in drugače in ...

Živimo v času in prostoru od nekdanj in zdaj ... znašli smo se v določenem času, ne da bi to hoteli ali celo želeli. Morda je štetje časa utečeno, morda gre za enakomerno minevanje vseh bitij ali obstoja človeštva ali začetek in konec vsega, in to od nekdanj do zdaj in ... potemtakem smo čas mi vsi, ki v njem živimo. Ni čudno, da pravijo: Čas nas zaznamuje, čas celi rane, čas prinese svoje, vse ob svojem času ... O, ti reki še kako držijo, samo če se vanje malo poglobimo. Nemalokrat sem že slišala s pomenljivim naglasom izrečene besede: »To so bili časi!« Kajpada se ob tem vedno znova zamislim. Tu in tam pa se slišijo besedne zveze: nemirni časi, stari časi, težki časi, žalostni časi, zlati časi ... kot spomin na neke druge čase.

Tudi ure nam beležijo čas, sleherni minuto, sekundo. Kaj če bi se ustavile

vse ure na svetu? Čas bi vseeno tekkel, ustaviti ga ni mogoče. Ko bi ga le kakšen modrec ali čarovnik ustavil, mogoče samo za nekaj let! Bi tudi mi obstali, se malce ustavili? Ne, to ni mogoče, to so iluzije.

Poznate koga, ki ima preveč časa, ki se ne ozira na čas, ki živi v brezčasju? Sama ne poznam nikogar, pa saj so nas učili, naj živimo aktivno, naj bomo ustvarjalni ... Živeti v tem času, ki teče in drvi z neverjetno hitrostjo, je vse prej kot lahko.

S časom se bo marsikaj spremenilo, hitimo novemu času naproti. Dajmo času – čas! Prešnila me je misel: »Vsak ob svojem času pride na svet in odide.« Prav zato bodimo gospodarji svojega časa.

Kako pa živimo v našem prostoru? Pravijo, da je dom tam, kjer si doma, ali pa : Povsod je lepo, doma je najlepše.

Če se dotaknem prvega reka: res je, da ima vsakdo nekje svoje »gnezdo«, kjer se počuti varno, prijetno. Prostor pod soncem je dan slehernemu človeku.

Tam, kjer bivamo, bi se morali počutiti varno, vsi bi morali biti svobodni. In to želim prav vsakomur, ne glede na narodno pripadnost, veroizpoved. Vsi pa pokažimo čim več ljubezni, spoštovanja, pomoči, sočutja ... do sočloveka.

Ste se kdaj vprašali, koliko ljudi je obremenjenih s časom? Da ne govorim o tem, kako smo že otroke zasidrali v časovni trak. Kakšen časovni vrtiljak jih čaka? Kakšno kolesje časa nam je vsem namenjeno? Kdo bi vedel!

Nenehno se vrtimo v času in prostoru, in to tako in drugače.

Gabrijela Sečkar

Pomladna

*Pomlad v naše kraje je prišla,
sonček se z neba med oblaki smehlja,
mrzel vetrc več ne pihlja.*

*

*Trobentice, zvončki in tulipani
iz zemlje že veselo kukajo,
ptički na vejah prešerno žvrgolijo!*

*

*Travca okrog nas zeleni,
vse bolj veselo, prešerno se zdi!*

*Dnevi daljši bodo zdaj,
po svoje zadišal bo tudi mesec maj!*

*

*Otroci bodo srečni za žogo se podili,
čebelnice in čmrlji bodo se prebudili,
metuljčki bodo cvetke obiskali.*

*

*Na licih radost zažari,
v srcih prijeten nemir se prebudi,
gremo na plano zdaj vsi!*

Lilijana Bežan Horvat

Čustvene brazgotine

V ljubezni smo vsi ranljivi. Najbolj nas prizadenejo tisti, ki jih imamo najraje. Drug drugega prizadenemo nevede z besedami in dejanji. To nas zaboli, vendar je bolečina bolj površna in bežna. Na naše odnose pa najbolj vplivajo tiste brazgotine, ki nas na naši čustveni koži najbolj zaskelijo. Vsak izmed nas pa nosi s sabo svojo bolečo točko.

Brazgotine se kažejo v naši preobčutljivosti, ki izvira iz posameznikovih preteklih ali trenutnih odnosov, v katerih je bila potreba po navezanosti zanemarjena, ignorirana ali zavržena. Posameznik to občuti kot čustveno prikrajšanost ali zapuščenost. Rane izhajajo iz naših zgodnjih odnosov s pomembnimi drugimi, to so najpogosteje naši starši, ki so nam dali osnovni okvir za ljubeče odnose. Na oblikovanje takšnih senzitivnosti vplivajo tudi odnosi s preteklimi in sedanjimi intimnimi partnerji. Brazgotine pa ne izhajajo vedno iz preteklosti. Nastanejo lahko iz trenutnih odnosov, tudi iz srečnih, če se počutimo nekoliko emocionalno prikrajšani in zapuščeni. Rane lahko nastanejo tudi ob kakšnih življenjskih krizah ali spremembah, kot so rojstvo otroka, bolezen, izguba službe, kajti takrat je potreba po podpori s strani naših ljubljenih največja in le-te ne dobimo. Brazgotine lahko nastanejo tudi, če partner ponavlja dejanja, ki nas prizadenejo.

Večina od nas ne ve, da ima čustvene brazgotine, zavedamo se samo reakcij na stvari, ki nas vznemirijo. Odzivi so različni - nekateri otpnejo, drugi se zaprejo vase, tretji čustveno izbruhnejo. Ti znaki kažejo na primarne potrebe po navezanosti in strahove, ki pridejo ob tem na plano. To so naša najgloblja in najmočnejša čustva, ki kar naenkrat prevzamejo človeka. Takrat se odzove naše telo, želodec se skrči, glas se spremeni, postanemo hladni, vklopi se čustvena plat možganov. Ponavadi se takrat odmaknemo v stran od partnerja. Vse to se zgodi v delčku sekunde, saj sta le dve stotinki sekunde potrebni, da človek

zazna čustvo na obrazu drugega človeka. Čustva nam povedo, kaj je pomembno, nas usmerjajo in so kot naš notranji kompas.

Tako dinamiko pa lahko ustavimo s prepoznavanjem in pomiritvijo našega ranjenega mesta, svojemu partnerju pa pomagamo, da stori enako. Ljudje, ki so odraščali v ljubečih in varnih odnosih, bodo lažje zacelili te rane, ker jih je manj in niso tako globoke. Za tiste, ki so bili travmatizirani ali zanemarjeni s strani ljubljenih, je proces daljši in naporen. Njihove brazgotine so velike in globoke, zato se težje odprejo in zaupajo v partnerjevo podporo. Pri celjenju ran nam lahko pomaga tudi vera.

Živimo v družbi, ki ne sprejema ranljivosti, zato se bojimo pokazati svoja čustva partnerju, saj nas je strah, da mu ne bomo več tako privlačni. V razmerju velikokrat nočemo videti znakov stiske pri svojem partnerju, saj nas je strah in ne vemo, kako pravilno reagirati. Zanimivo, da pri otroku stisko takoj zaznamo in se nanjo odzovemo, pri odraslih pa nas je strah, saj smo ob njej tudi sami bolj ranljivi.

Kadar pa se odločimo razkriti naša

čustva svojemu partnerju, ni treba, da takoj razgalimo svojo dušo, ampak svojo ranljivost odkrivamo počasi. Začnemo z malimi stvarmi in ko se počutimo dovolj varno, lahko gremo globlje. Seveda prepoznanje in izražanje naše ranljivosti ne bo povzročilo, da bo le-ta izginila. Glavno čustvo pri tem je strah pred izgubo bližnjega. Kadar je naše varno zatočišče ogroženo, nas prevzame strašna žalost, sram zaradi občutka neustreznosti, strah pred zavrnitvijo, izgubo ali zapustitvijo. Nastane panika in takrat hrepenimo po stiku pomiritve. V ljubezni pa je izražanje negativnih čustev vseeno boljše od čustvene odsotnosti. Ko partnerja drug drugemu prisluhnete, si lahko pomagata zaceliti brazgotine in se bolje povežeta.

Majda Baligač

Obleke v času žalovanja (7)

Vsaj že pred drugo svetovno vojno je bilo v navadi, kot piše dr. Marija Makarovič, da so si starejši ljudje, zlasti ženske, pripravile obleko za v grob. Pripovedovalka, ki je bila stara leta 1988 šestindevetdeset let, je imela za smrt že pripravljeno kompletno obleko: gvant, janko, reklin, fortoj, belo spodnjo janko, beli robec za na glavo in črne štrunfle.

V preteklosti je bilo tudi v navadi, da so navadno hčerke dale materi v grob kakšen čednejši kos njene obleke. »Mati so imeli za v grob črn svilen predpasnik s črnimi čipkami,« se je spomnila njena hčerka.

Še nedavno so starejše ženske pripovedovale, kateri kos obleke želijo imeti na sebi, ko jih bodo oblekli za na pare. Medtem, ko je Makarovičevi pripovedovalka kazala praznji robec, je dejala: »Meni naj ta robec zavežejo. Kupila mi ga je botra za poroko leta 1955.«

Vsaj do pred desetletji je bilo v navadi, da so umrlo dekletke oblekli, četudi je bila že starejša, v belo obleko, okrog glave pa so ji dali venec iz voščjenih cvetic. Nekatere neveste so zato nekaj časa hranile poročno obleko za primer, če bi še kot mlade snahe umrla, da so jih oblekli v poročno obleko.

Ob smrti otroka, dečka ali deklice, je bilo nedavno še v navadi, da so na

mrtvaški oder položili kronico in šopek z dvema cvetovoma za deklico in z enim za dečka.

Še vedno je navada, da so najbližji svojci oblečeni za pogreb v črno obleko. V preteklosti so bili tako oblečeni tudi vaščani.

V zadnjih letih pojema trajnejše žalovanje s črno obleko, ko umre kdo od bližnjih sorodnikov

Še pred desetletjema pa so bile nekatere starejše ženske opravljene v žalno obleko prav do smrti.

Barbara Baligač iz Lipovec, ki je bila rojena leta 1884, je na primer začela žalovati za možem že več desetletij pred svojo smrtjo in je hodila v črno oblečena vse do smrti leta 1981. Tako je nosila ob nedeljah črno krilo, bluzo in predpasnik in prav tako črno ruto in črne čevlje. Edino spodnje perilo, ki je spredaj kukalo izpod vrhnjega krila, je bilo belo.

Tudi danes nosijo predvsem ženske črno obleko v času žalovanja. Redke se ravna po šegi izpred druge svetovne vojne in nosijo črno obleko zlasti ob nedeljah in praznikih kar eno leto, če žalujejo za starši, bratom, sestro ali otrokom.

Nekatere starejše ženske pa so hodile v črni obleki tudi ob postu. Ena od starejših domačink, ki je že več let žalovala, je še okrog leta 1980 nosila

Mrtvaška kronica

ob postu črno glodnasto janko, prav takšen reklin in črni fortoj na pas. Pod krilom je imela pozimi barhentasto, poleti belo bombažno spodnje krilo z belimi kupljenimi čipkami, ki so nekoliko kuhale izpod vrhnjega krila. Ob delavnikih pa je za k maši oblekla rdeče belo pisano krilo, ki je imelo na spodnjem robu rdeče, strojno obrobljene zobce. Pokrita je bila s črno ruto, robcem.

Obuta je bila v črne zapletene šolnje z visokimi sarami. Delal jih je Vincenc Cigan iz Lipovec.

Tone Štefanec

Orodje sem

*V svoji stiski iščem rešitev,
polglasno spregovorim:
»Usmiljeni Oče,
orodje sem v tvojih rokah,
daj mi premagati težave v življenju,
daj mi dihati dih pomladi,
daj mi duhovno svobodo!«
Pred postavljenim znamenjem
križa ob vaški poti*

*poklekнем, tiho molim,
samo s srcem.
V trenutku tišine
se umirim in nasmehnem.
Ozrem se v nebo,
rečem: »Abba, hvala ti!«
Odhajam radostna.*

Otilija Gider

Jože Plečnik - brezčasni arhitekt

»Kljubuj usodi,
mož sam svoj bodi!
Karkoli naj se ti zgodi,
usode gospodar si ti.
Si ti! Če res, če cel si mož,
i svoj i nje gospod ti boš.
Usode ni, usoda svoja - to si ti!«
Simon Gregorčič

Januarja smo se spominjali 145. obletnice rojstva in 60. obletnice smrti našega svetovno znanega in priznanega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Rodil se je v Ljubljani 23. januarja 1872, umrl pa 7. januarja 1957 na svojem domu v Ljubljani. Delal in študiral je v Gradcu, na Dunaju, s pomočjo rimske štipendije pa je preko študija spoznal tudi Italijo in Francijo. Letos bo izšel že tretji ponatis njegove monografije, kjer njeni avtorji Andrej Hrausky, Janez Koželj in Damjan Prelovšek opišejo oz. bralca seznanijo s Plečnikovimi deli v treh mestih: Dunaj, Praga, Ljubljana. Leta 2018 bosta Slovenija in Češka skupaj oddali dosje Brezčasna humanistična arhitektura Jožeta Plečnika za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine. Ta vključuje cerkev sv. Mihaela na Barju, promenado ob Ljubljanci ter tržnico, Vegovo ulico z NUK-om, Vrt vseh svetih na Žalah ter cerkev sv. Frančiška Asiškega v Šiški, v Pragi pa cerkev sv. Srca Jezusovega na Vinohradih /povzeto po članku v Svetu knjige/. Arhitektovo delo in življenje je tako zaznamovalo in pustilo trajni pečat, prav gotovo pa so se ob njem kot

profesorju na Univerzi v Ljubljani učili in vzgajali številni poznejši slovenski arhitekti. Za svoje izredno pomembno delo je doma in v tujini dobil številna priznanja in odlikovanja. Bil je izredno skromen in pristrčen človek, ki je ljubil svojo domovino in zato v njej zapustil trajno sled. S svojimi stavbami: Stadion v Ljubljani /žal zaradi malomarnosti propada/, Trnovski most, Vzajemna zavarovalnica/danes zavarovalnica Triglav v Ljubljani/, Tromostovje, tržnica, Narodna in univerzitetna knjižnica, Čevljarški most, poslovilni kompleks na Žalah, Uršulinska gimnazija /danes Plečnikova gimnazija na Šubičevi/,... Je avtor številnih spominskih obeležij NOB in spomenikov, med drugim tudi pesnika Simona Gregorčiča v Ljubljani. V naši pokrajini smo upravičeno lahko ponosni na znamenito cerkev Gospodovega Vnebohoda v Bogojini in na oltar v cerkvi sv. Martina v Martjancih. Le malokdo ve, da je tudi avtor spomenika na pokopališču v Bratonicih - nagrobnik Štefanu Kuharju. V zadnjem času ljudje množično odkrivajo in prepoznajo njegov vpliv v posameznih cerkvah in kapelah po Sloveniji, saj še zdaleč ni odkrito vse njegovo delo. Njegov umetniški opus je tako zapišan v zgodbe skoraj po vsej naši bivši državi in tako vedno znova odkrivamo, kakšen genij je Plečnik bil. Prav bi bilo, da bi si ob obisku naše prestolnice ogledali njegovo bogato zapuščino in jo znali ceniti. Tudi v domači pokrajini premalo poznamo njegovo kulturno dediščino, čeprav jo imamo v neposredni bližini. Plečnikovo življenje ni bilo vedno lahko, velikokrat ga niso razumeli. Kljub temu je njegova

Nagrobnik Š. Kuharju v Bratonicih

arhitektura postala brezčasna in zato je vedno bolj aktualna. Vedno je ubiral svojo lastno umetniško pot in s tem poudarjal svojo suverenost in identiteto. Kljuboval je usodi in bil sam svoj mož s svojim značilnim črnim klobukom. Zato bodimo Slovenci ponosni na moža, ki nas je s svojim umom in delom ponesel v sam svet arhitekture!

Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje

Petelinček gre na potep

Eric Carle

NEKEGA LEPEGA JUTRA JE **1** PETELINČEK SKLENIL,
DA SI BO OGLEDAL SVET.

SREČAL JE **2** MUCI, JU POVABIL NA POTEPI
IN Z VESELJEM STA SE MU PRIDRUŽILI.

KO SO TAKO HODILI, SO SREČALI **3** ŽABE,
KI SO SE JIM PRIDRUŽILE NA POTEPI.

ČEZ ČAS SO SREČALI **4** ŽELVE,
KI SO SE PRAV TAKO POGLEDELE Z NJIMI OKOLI SVETA.

NA POTEPI SO SREČALI ŠE **5** RIB,
KI SO SI TUDI ZAŽELELE, DA BI VIDELE SVET.

STEMNILO SE JE, PRILETELE SO KRESNIČKE
IN POSTALO JIH JE STRAH.

5 LAČNIH RIB SE JE ODLOČILO,
DA BODO RAJE ODPLAVALE DOMOV.

NATO SO SE OBRNILE **4** ŽELVE OBRNILE
IN ODŠLE NAZAJ DOMOV.

3 ŽABE PRAV TAKO NISO BILE NAJBOLJ ZADOVOLJNE
S POTEPI IN SO ODSKAKLJALE DOMOV.

TUDI **2** MUCI STA PETELINČKU PRIJAZNO VOŠČILI
LAHKO NOČ IN ODŠLI DOMOV. NA POTEPI
OKOLI SVETA JE PETELINČEK OSTAL SAM.

1 PETELINČKA JE POSTALO STRAH,
ZATO SE JE OBRNIL IN TUDI SAM ODŠEL DOMOV.

DOMA SE JE DO SITEGA NAJEDEL IN ZASPAL TER SANJAL
ČUDOVITE SANJE.

Za Vas izbrala
Lilijana BEŽAN HORVAT

